

Säästöpankkiryhmän
VASTUULLISUUSRAPORTTI
2019

Säästöpankki

SISÄLLYS

Toimitusjohtajan katsaus	3	Teemasijoittaminen ja poissuljenta	29
Säästöpankkiryhmä ja sen toimintaympäristö	4	Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitus- rahasto	29
Säästöpankkiryhmän arvot ja visio	4	Poissuljenta	31
Säästöpankkiryhmän rakenne	5	Ilmastomuutoksen hillintä sijoitustoimin- nassa	32
Säästöpankkiryhmän hallinto ja johtaminen	8	Ilmastoskenaarioanalyysit ja -stressitestit osake- ja korkorahastoillemme	32
Liiketoiminnan eettisyys	10	Rahastojen hiilijalanjäljet	32
Sitoutuminen ulkopuolisiin yhteiskunta- vastuun aloitteisiin	10	Sijoitusten hiilijalanjäljen laskentatapa	33
Jäsenyydet järjestöissä	10	Aktiivinen omistajuus osana vastuullisuutta	33
Sidosryhmät	11	Vastuullinen ja kestävä luotonanto	35
Sidosryhmäyhteistyö	11	Vastuullinen luotonanto	35
Säästöpankkiryhmän olennaisten vastuullisuus- teemojen raportointi	13	Vastuullisuus asiakkaidemme rahoitta- misessa	36
Raportoinnin laajuus ja painotukset	13	Ammattimainen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri	37
Säästöpankkiryhmän olennaiset vastuulli- suusteemat	14	Säästöpankkiryhmän henkilöstö	37
YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kytkey- tyminen Säästöpankkiryhmän toimintaan	17	Henkilöstökysely	38
Taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa	18	Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen	38
Taloudellinen vastuu	18	Työhyvinvointi	38
Riskienhallinta	19	Säästöpankki osana paikallisyhteisöjä	39
Valvonnan kolme puolustuslinjaa	20	Alueellisen hyvinvoinnin edistäminen	39
Operatiivisten riskien hallinta	20	Yritysten tukeminen	40
Lahjonnan ja korruption torjunta	20	Tieteellisen tutkimuksen tukeminen	40
Rikkomuksista ilmoittaminen	21	Taloustiedon lisääminen ja koulu yhteistyö	40
Asiakkaiden tietosuoja ja tietoturva	22	Ympäristövastuu	41
Tietosuoja suhteessa asiakkaisiin ja muihin sidosryhmiin	22	Säästöpankkien Varainhoidon raportointi TCFD-viitekehikkoon	41
Tietosuojaan liittyvät politiikat ja vastuunjako Säästöpankkiryhmässä	22	Säästöpankkiryhmän GRI-indeksi	43
Tietosuojojatyön painopisteitä vuonna 2019	23		
Tietosuojojatyön painopisteitä tulevaisuudessa	23		
Tietoturva	23		
Vastuullisuus asiakastyössä	24		
Säästöpankkiryhmän asiakasmäärän kehitys	24		
Asiakastyytyväisyys vastuullisuuden mittarina	24		
Asiakkaan talouden kumppani	26		
Vastuullinen sijoittaminen ja omistajuus	27		
Vastuullisuuden johtaminen ja organisointi sijoitustoiminnassa	27		
Vastuullisuuden integrointi sijoituspää- töksentekoon	28		
Kansainvälisten normien ja sopimusten seuranta	28		

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Tahdomme, että vastuullisuus näkyy kaikessa tekemisessämme Säästöpankkiryhmässä. Sosiaalinen vastuu, taloudellinen vastuu ja ympäristövastuu ovat osa liiketoimintaamme ja arkipäivän työtämme.

Säästöpankkiaatteella on lähes 200-vuotinen historia Suomessa. Säästöpankkien perustehtävä ei ole vuosien kuluessa muuttunut. Säästöpankkiryhmän missio on tänäkin päivänä edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia paikallisesti, lähellä asiakasta. Tahdomme olla osaavin ja luotetuin talouden kumppani asiakkaillemme. Haluamme auttaa asiakkaitamme hallitsemaan omaa talouttaan yhä paremmin ja pitkäjänteisemmin. Tuemme asiakkaidemme säästäväisyyttä, kohtuullista kuluttamista ja taloudellisten voimavarojen viisasta käyttöä.

Taloudellisen hyvinvoinnin edistämisen lisäksi, näemme Säästöpankkiryhmässä erittäin tärkeänä myös sosiaalisen vastuun kantamisen yhteiskunnasta ja työelämän kehittämisestä. Meille on tärkeää paikallisuus ja alueellisen hyvinvoinnin edistäminen, ja haluamme olla tunnettuja rohkeista teoistamme ihmisten hy-

väksi. Käytämme vuosittain osan voitostamme paikallisyhteisöjen, koulutuksen ja tutkimuksen tukemiseen, emmekä tavoittele voittoa ensisijaisesti omistajillemme.

Toimintamme ytimessä on säästöpankkikokemus, joka yhdistää digitaalisen ja kasvotusten tapahtuvan asiakaspalvelun Suomen parhaaksi asiakaskokemukseksi. Panostamme asiakaslähtöisyyteen ja asiakkaidemme palvelemiseen monikanavaisesti. Kehitämme jatkuvasti digitaalisia palveluitamme, ja vuoden 2019 alussa lanseerasimme käyttöön mobiilipankin sekä käynnistimme merkittävän peruspankkijärjestelmän uudistamishankkeen. Tärkein voimavaramme on osaava ja hyvinvoiva henkilöstömme, joka toimii vastuullisesti mahdollistaen erinomaisen asiakaspalvelun ja säästöpankkikokemuksen toteutumisen joka päivä.

Pyrimme tässä raportissa tuomaan esiin, miten vastuullisuus näkyy meidän kaikkien säästöpankkilaisten arjessa ja kaikessa toiminnassamme. Raportti pohjautuu syksyllä 2019 päivitettyyn olennaisuusanalyysiin, jossa arvioimme vastuullisuusteemoja Säästöpankkiryhmän yhteiskunnallisten vaikutusten ja liiketoiminnan näkökulmasta. Kysyimme analyysin pohjaksi myös tärkeimpien sidosryhmiemme näkemyksiä. Säästöpankkiryhmässä vuoden 2019 olennaisina vastuullisuuden teemoina nähdään mm. vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa, vastuullisuus tuotteissa, palveluissa ja asiakastyössä sekä Säästöpankkiryhmän vaikutukset ilmastonmuutokseen ja ilmastonmuutoksen vaikutukset Säästöpankkiryhmään.

Taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa, riskienhallinta sekä asiakkaan tietosuoja ja tietoturva kuuluvat pankkitoiminnan perusedellytyksiin. Nämä edellä mainitut teemat muodostavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa.

Hyvinvointiyhteiskunnan jatkuva kehittäminen ja menestys riippuvat ensisijaisesti ihmisten ja yritysten kyvystä kasvattaa varallisuuttaan pitkäjänteisesti. Säästöpankkiryhmällä on ollut keskeinen rooli suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisessa ja yhteiskuntavastuun kantamisessa. Tätä tehtäväänsä se tulee jatkamaan myös tulevaisuudessa.

Tomi Närhinen

Toimitusjohtaja, Säästöpankkiliitto osk

” Tahdomme olla tunnettu teoistamme suomalaisten taloudellisen hyvinvoinnin puolesta.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Säästöpankkiryhmän arvot ja visio

Säästöpankkiryhmän perustehtävänä on säästöpankkiaatteen mukaisesti säästäväisyyden ja asiakkaidemme hyvinvoinnin edistäminen lähellä asiakasta. Säästöpankkiryhmän arvot, asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus ovat perustana kaikelle toiminnallemme. Yhteiset arvomme ovat myös vastuullisen toimintamme perusta.

			
Asiakasläheisyys	Yhteistyö	Vastuullisuus	Tuloksellisuus
Kuuntelemme asiakasta ja kohtaamme hänet ainutlaatuisella tavalla yksilöllisten tarpeiden perusteella.	Yhteistyömme asiakkaiden, henkilöstön, Säästöpankkien ja kumppaneiden välillä on avointa, aitoa ja kasvuun innostavaa. Uudistumme ja uudistamme toimintaamme.	Hoidamme asiat ammattitaitoisesti ja luotettavasti. Olemme asiakasta ja paikallista yhteisöä varten	Tuloksemme ja kasvumme varmistavat asiakkaiden palveluiden kehittämisen ja toimintaympäristömme elinvoimaisuuden.

Kuva 1. Säästöpankkiryhmän arvot

Visiomme mukaisesti tahdomme olla osaavin ja luotetuin talouden kumppani. Tahdomme olla tunnettu teoistamme suomalaisen taloudellisen hyvinvoinnin puolesta. Missiomme on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidemme taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Strategiamme kulmakivet ovat kasvu, asiakaskokemus, digitaalisuus, tuottavuus sekä ihmiset.

Visio 2121: Tahdomme olla osaavin ja luotetuin talouden kumppani

Megatrendit

Digitalisaatio	Kaupungistuminen ja väestön ikääntyminen	Työn murros
----------------	--	-------------

Missio:
Edistämme säästäväisyyttä ja asiakkaidemme taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta,

Viisi strategista teemaa

Kasvu	Asiakaskokemus	Digitaalisuus	Tuottavuus	Ihmiset
-------	----------------	---------------	------------	---------

Tahdomme olla tunnettu teoistamme suomalaisten taloudellisen hyvinvoinnin puolesta.

Kuva 2. Säästöpankin visio

Säästöpankkiryhmän rakenne

Säästöpankkiryhmä on perustettu vuonna 1822 ja se on Suomen vanhin pankkiryhmä. Säästöpankkiryhmä koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista 20 Säästöpankista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen

kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy.

Kuva 3. Säästöpankkiryhmän rakenne

Säästöpankit ovat itsenäisiä, alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämiseen ja sijoittamiseen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan

palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oy, Sp-Kiinnitysluottopankki Oy, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkiryhmä

Perustettu vuonna

1822

Asiakkaita lähes

500 000

130

konttoria

yli 1400

työntekijää ympäri Suomen

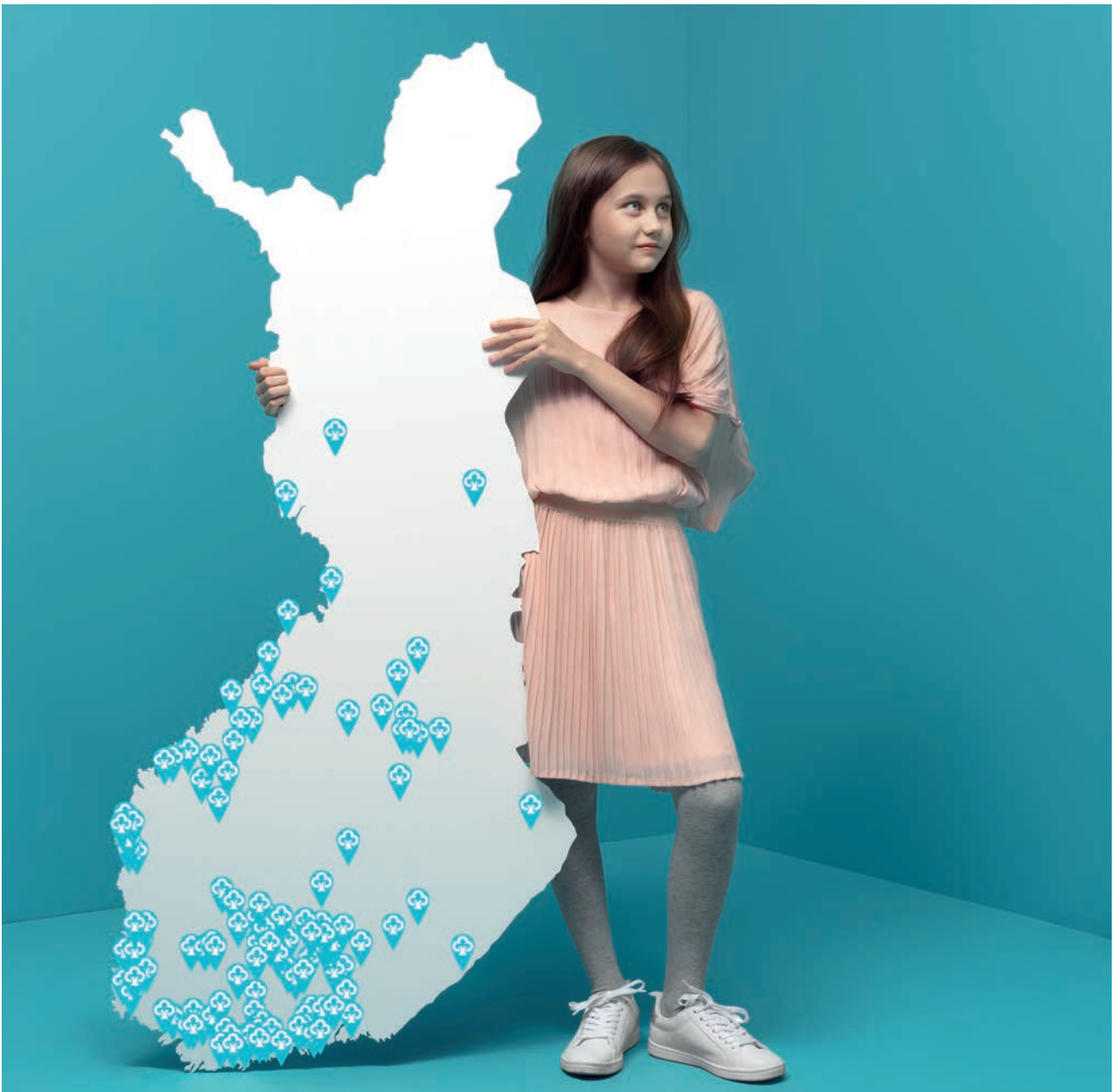
Luottoluokitus

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n
pitkäaikainen luottoluokitus A- ja lyhytaikainen
luottoluokitus A-2 (S&P)

Kuva 4. Säästöpankkiryhmä lukuina 31.12.2019

Tilikauden aikana toteutettiin kolme säästöpankkien välistä fuusiota. Kiikoisten Säästöpankki fuusioitui Huittisten Säästöpankkiin, Suomenniemen Säästöpankki fuusioitui Säästöpankki Optiaan ja Pyhärannan Säästöpankki fuusioitui Kalanin Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 23 pankista 20 pankkiin. Edellä mainitut muutokset ovat olleet Säästöpankkiryhmän sisäisiä, eikä järjestelyillä siten ole vaikutusta Säästöpankkiryhmän tulokseen. Muutoksilla ei ole myöskään vaikutuksia Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden painopisteisiin.

Säästöpankkiryhmä myi 1.4.2019 toteutuneessa kaupassa omistuksensa Oy Samlink Ab:ssa yhdessä muiden Samlinkin omistajatahojen kanssa Cognizant Technology Solutions Finland Oy:lle. Säästöpankkiryhmän omistusosuus Samlinkista ennen kauppaa oli 42 prosenttia ja yhtiö yhdisteltiin Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen osakkuusyhtiönä. Osakekaupalla oli noin 12 miljoonan euron positiivinen vaikutus Säästöpankkiryhmän tilikauden tulokseen ennen veroja.

Kuva 5. Säästöpankkiryhmällä on laaja konttoriverkosto Suomessa

Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta.

Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu tilinpäätöksen liitteessä 43.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Säästöpankkiryhmässä kaikkien toimielinten roolien ja vastuiden läpinäkyvyys ja toimivuus on kaikkien sidosryhmien etu.

Säästöpankkiryhmän hallinto ja johtaminen

Hallintoperiaatteiden mukainen luotettava hallinto (corporate governance) käsittää johdon ja toimivan johdon, sen omistajien ja muiden sidosryhmien väliset suhteet, tavoitteiden asettamisen ja niiden saavuttamiskeinoista päättämisen sekä tavoitteiden saavuttamisen seurannan. Luotettavan hallinnon toteuttamista varmistavat selkeä viitekehys, johdonmukaisesti ja kattavasti dokumentoitu ohjeistus sekä selkeästi määritellyt päätöksentekotasot. Hallinnointiperiaatteiden avulla yhteenliittymä varmistaa toimintansa avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Säästöpankkiryhmässä kaikkien toimielinten roolien ja vastuiden läpinäkyvyys ja toimivuus on kaikkien sidosryhmien etu. Kuvaamme seuraavassa säästöpankkien yhteenliittymän ja sen keskeisten osien tehtävät sekä keskeisten hallintoelinten tehtävät ja vastuualueet.

OSUUSKUNNAN KOKOUS

Ylintä päätäntävaltaa Säästöpankkiliitto osk:n (jäljempänä keskusyhteisö) jäsenet käyttävät osuuskunnan kokouksessa. Osuuskunnan kokous muun muassa vahvistaa hallituksen esityksestä keskusyhteisön Säästöpankkiryhmään kuuluvilta yhteisöiltä perimät jäsen- ja muut maksut ja niiden määrätymisperiaatteet.

HALLINTONEUVOSTO

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Vuonna 2019 hallintoneuvostoon kuului 22 jäsentä, joilla kullakin oli henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Eero Laesterä 18.11.2019 asti ja varapuheenjohtajina Juha Viljamaa ja Kirsi Hedman 19.6.2019 asti, jolloin Hedmanin tilalle valittiin Arto Seppänen. Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti Säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet Säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa ja sitä, että keskusyhteisön toimintaa hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti osuuskuntalain sekä keskusyhteisön ja Säästöpankkiryhmän edun mukaisesti. Hallintoneuvosto muun muassa vahvistaa hallituksen esityksestä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaat-

teet, strategian, vakavaraisuuden hallinnan periaatteet sekä muut ohjauksen yleiset periaatteet. Hallintoneuvosto on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallintoneuvoston tehtävät ja kokouskäytännöt.

HALLITUS

Osuuskunnan kokous valitsee hallituksen jäsenet seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaisesti hallituksessa on vähintään kuusi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa yhden vuoden toimikaudeksi. Hallitus valitsee vuosittain järjestäytymiskokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus koostuu Säästöpankkiryhmän ulkopuolisista riippumattomista jäsenistä, Säästöpankkien ammattijohtajista ja Säästöpankkien hallituksen jäsenistä. Hallituksen kokoonpano turvaa ruotsinkielisten ja erikokoisten pankkien edustuksen ja ottaa huomioon jäsenpankkien vastuun määrän yhteenliittymästä sekä jäsenten halun ja kyvyn ajatella niin yksittäisten pankkien kuin koko yhteenliittymän kilpailukyvyyn edistämistä.

Hallituksen on täytettävä luottolaitosdirektiivissä, luottolaitolaissa sekä Euroopan pankkiviranomaisen ja Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa määritetyt luottolaitoksen hallituksen jäseniä koskevat pätevyys- ja riippumattomuusvaatimukset sillä osin kuin niitä sovelletaan yhteenliittymän keskusyhteisöön. Hallituksen jäsenten on esitettävä riittävät tiedot, jotta hallitus voi arvioida jäsentensä pätevyyttä ja riippumattomuutta, sekä ilmoitettava mahdollisista muutoksista näissä tiedoissa.

Hallituksen jäsenen odotetaan työskentelevän muiden yhteisöjen hallituksissa vain siinä määrin, ettei työskentely hallituksen näkemyksen mukaan estä jäsentä käyttämästä riittävästi aikaa ja paneutumasta riittävästi keskusyhteisön asioihin. Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen hallitusten jäsenyydet katsotaan tällöin yhdeksi jäsenyydeksi.

Hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Laissa ja direktiiveissä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi hallituksen kokoonpanoa ja uusien jäsen ehdokkaiden hankintaa suunnitellaan pitkäjänteisesti. Samalla varmistetaan,

että tarpeellinen osaaminen on edustettuna hallituksessa. Nimitysvaliokunta arvioi säännöllisesti ja vähintään vuosittain hallituksen kokoa, kokoonpanoa ja tehtävien hoitoa ja antaa suosituksia mahdollisista muutoksista. Hallitus arvioi säännöllisesti ja vähintään vuosittain itsearvioinnin kautta hallituksen jäsenten sekä koko hallituksen tietämystä, taitoja ja kokemusta. Hallituksessa on monimuotoisuuden periaatteiden mukaan ol-tava edustettuina molempia sukupuolia. Naisten osuus hallituk-sen jäsenistä oli 33 % vuonna 2019.

Varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 14.3.2019 tehdyn valin-nan perusteella hallitukseen kuuluivat Kalevi Hilli (puheenjoh-taja), Toivo Alarautalahti (varapuheenjohtaja), Pauli Aalto-Setälä, Pirkko Ahonen, Sanna Ahonen, Jari Oivo, Jaakko Ossa, Ulf Sjöblom ja Marja-Leena Tuomola. Hallituksen jäsenet olivat Säästöpankkien toimitusjohtajia tai hallitusten jäseniä lukuun ottamatta Pauli Aalto-Setälää, Sanna Ahosta ja Marja-Leena Tuomolaa, jotka olivat Säästöpankeista riippumattomia halli-tuksen jäseniä.

Hallituksen tehtävänä on johtaa keskusyhteisön toimintaa osuuskuntalain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja keskusyhteisön sääntöjen mukaan. Hallitus vastaa yh-teenliittymän toiminnan ohjaamisesta sekä Säästöpankkiryh-män strategian muodostamisesta ja ryhmän sisäisen yhteis-toiminnan kehittamisestä. Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja koko-uskäytännöt.

VALIOKUNNAT

Hallintoneuvosto on asettanut nimitysvaliokunnan ja palkitse-misvaliokunnan ja hallitus tarkastusvaliokunnan ja riskivalio-kunnan. Hallintoneuvosto ja hallitus ovat hyväksyneet asetta-milleen valiokunnille työjärjestykset.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella ehdotus keskus-yhteisön sekä Säästöpankkien palveluyhtiöiden hallintoelinten jäsenistä ja heidän palkkioistaan.

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella keskusyhteis-ön hallitukselle esitykset Säästöpankkien yhteenliittymään

kuuluvien jäsenluottolaitosten ja muiden yhteisöjen toimitus-johtajien ja muun suoraan toimitusjohtajalle raportoivan toimi-van johdon jäsenten palkitsemisperiaatteista ja palkitsemisjär-jestelmästä. Valiokunta valmistelee myös palkitsemisohjeita ja palkitsemissuunnitelmia.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliit-ton hallitusta varmistumaan, että Säästöpankkiliitolla ja Sääs-töpankkiryhmällä on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen ra-portointi. Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta huolehtimaan siitä, että Säästöpankkiryhmällä on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Valiokunnan tehtävänä on myös seurata, että yrityksen toiminta ja sisäinen valvonta on järjestetty lakien, määräysten sekä hyvän johtamis- ja hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla, sekä val-voa sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hal-litusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan Säästö-pankkiliiton hallituksen päättämää riskistrategiaa. Valiokunta valvoo ja varmistaa vakavaraisuuden hallintaprosessin tehok-kuuden ja riittävyyden Säästöpankkiryhmässä sekä arvioi näi-hin riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessin riittävyyden. Valiokunta myös avustaa palkitsemis-valiokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa.

Lisäksi hallitus on asettanut varainhallintakomitean, jonka teh-tävänä on raportoida, avustaa ja ohjata riskivaliokunnan vas-tuulla olevaa toimintaa sekä suunnitella ja koordinoida Säästö-pankkiryhmän jälleenrahoitusta Säästöpankkien Keskuspankin treasuryyn kanssa.

TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus valitsee keskusyhteisön toimitusjohtajan ja toimitusjoh-tajan sijaisen. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa osuuskunta-lain säännösten mukaisesti keskusyhteisön juoksevaa hallintoa, toteuttaa Säästöpankkiryhmän strategiaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti, valmistella hallitukselle esi-tettävät asiat ja avustaa hallitusta hallintoneuvostolle ja osuus-kunnan kokoukselle esitettävien asioiden valmistelussa.

Keskusyhteisön toimitusjohtajana toimii Tomi Närhinen ja toi-mitusjohtajan sijaisena Anita Aalto.

Liiketoiminnan eettisyys

Säästöpankkiryhmän perustehtävänä on säästöpankkiaatteen mukaisesti edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia ja olla lähellä asiakasta. Liiketoimintaamme ohjaavat Säästöpankkiryhmän arvot, jotka ovat asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus.

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan johtamiskäytännöt kattavat yhteiskuntavastuun johtamiseen liittyvät periaatteet. Vastuullisuusasiat kytkeytyvät jo olemassa oleviin johtamisen prosesseihin.

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita (www.saastopankki.fi/compliance). Keskeiset johtamiskäytännöt on määritelty Säästöpankkiryhmän hallinnointiperiaatteissa (www.saastopankki.fi/hallinnointiperiaatteet). Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjeita sekä säästöpankkien yhteenliittymän hallinnointiperiaatteita samoin kuin muita yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Hallinnointiperiaatteet vahvistaa yhteenliittymän keskusyhteisön hallitus ja periaatteet päivitetään vähintään vuosittain tai aina yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden muuttuessa.

Hallinnointiperiaatteissa määritellään myös Säästöpankkiryhmän yhteiskuntavastuu. Vastuullisuus yhteisöä kohtaan on osa säästöpankkien alkuperäistä toiminta-ajatusta. Säästöpankit kohtelevat asiakkaitaan tasapuolisesti, rahoittavat paikallisyri-tysten toimintaa ja tekevät säästämistä ja rahankäyttöä tutuksi omalla alueellaan. Säästöpankkilain mukaan säästämisen edistäminen on yksi säästöpankkien perustehtävistä, ja säästämis- teema pidetään aktiivisesti esillä säästöpankkien toiminnassa. Tämän mukaisesti säästöpankit kantavat vastuuta paikallisen väestön säästämisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä. Hallinnointiperiaatteissa määritelty yhteiskuntavastuu pitää sisällään taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun, yhteisön hyvinvoinnin edistämisen sekä ympäristövastuun.

Säästöpankkiryhmä huomioi vastuullisuuden liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa, kuten esimerkiksi hyvän liiketavan periaatteissa ja vastuullisuuspolitiikassa sekä Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteissa ja omistajaohjauksen periaatteissa. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus hyväksyi joulukuussa 2019 koko Säästöpankkiryhmää koskevan vastuullisuuspolitiikan. Lokakuussa 2019 Sp-Rahastoyhtiön hallitus hyväksyi uudet vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä omistajaohjauspolitiikan. Vastuullisuus on aina ollut osa Säästöpankkiryhmän DNA:ta vaikkakaan ei muodollisesti kirjattuna. Viimeaikainen kehitys on johtanut siihen, että vastuullisuuden taustalla olevat politiikat ja käytännöt kirjataan.

Vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa koskee myös markkinointiviestintää ja tuotein- formaatiota. Säästöpankkiryhmä on sitoutunut vastuulliseen markkinointiin ja mainontaan. Noudatamme markkinointilain- säädäntöä ja kansainvälisen järjestöjen itsesääntelyohjeistuksia, joita ovat muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin ICC:n ohjeet. Lisäksi noudatamme Kuluttajaviraston ja Finanssival-

vannon markkinointiohjetta. Säästöpankkiryhmä pyrkii kaikessa markkinoinnissaan antamaan tuotteistaan ja palveluistaan kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan päätök- senteossa.

Sitoutuminen ulkopuolisiin yhteiskuntavastuun aloitteisiin

Sp-Rahastoyhtiö Oy on allekirjoittanut YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investing, PRI) vuonna 2014 ja on sitoutunut ottamaan myös ympäris- töön, yhteiskunnalliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät eli ESG-asiat (environmental, social, governance) osaksi sijoitustoimintaansa. Raportoimme vuosittain PRI:lle vas- tuullisen sijoitustoiminnan toteutumisesta.

Kesäkuussa 2018 Sp-Rahastoyhtiö Oy liittyi CDP:n (ent. Carbon Disclosure Project) sijoittaja-allekirjoittajaksi ilmastonmuutos- vesi- ja metsäkatoaloitteisiin. CDP on organisaatio, joka kerää yrityskohtaista tietoa mm. ilmastonmuutoksen torjunnasta, ven- denkulutuksesta ja kasvihuonepäästöistä. Vuonna 2019 Sp-Ra- hastoyhtiö Oy allekirjoitti Climate Action 100+ -sijoittaja-aloit- teen, joka pyrkii vaikuttamaan yli sataan suuripäästöisempään yritykseen eri toimialoilla. Näistä teemoista kerromme tarkem- min tämän vastuullisuusraportin osiossa Vastuullinen sijoittami- nen ja omistajuus.

Jäsenyydet järjestöissä

Me Säästöpankkiryhmässä tahdomme olla aktiivisia toimijoita ja vaikuttaa esimerkiksi niiden järjestöjen ja organisaatioiden kautta, joissa olemme jäsenenä. Säästöpankkiryhmän Keskus- yhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto Osk on jäsen kansainvä- lisissä säästöpankkiorganisaatioissa World Savings and Retail Banking Institute (WSBI) sekä European Savings and Retail Banking Group (ESBG). Säästöpankkiliitto Osk ja Sp-Rahasto- yhtiö osallistuvat Finanssialan (FA) toimikuntien työskentelyyn. Sp-Rahastoyhtiö Oy on myös Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistyksen (FINSIF ry) jäsen.

SIDOSRYHMÄT

Säästöpankkiaatteen mukaisesti sidosryhmien hyvinvointi ja yhteistyö sidosryhmien kanssa on tärkeää Säästöpankkiryhmälle. Sidosryhmiltä saatava palaute ja heidän kanssaan käytävä keskustelu auttaa löytämään uusia kehityskohteita ja parantamaan toimintaa myös Säästöpankkiryhmän vastuullisuudessa. Säästöpankkiryhmän sidosryhmiä ovat ne ryhmät, jotka olennaisesti vaikuttavat Ryhmään ja joihin Ryhmän toiminnalla on vaikutusta. Keskeiset sidosryhmät on tunnistettu sisäisen analyysin perusteella. Päivitimme myös sidosryhmät vuonna 2019 tehdyn olennaisuusmäärittelyn yhteydessä. Sisäisessä analyysissä ei tunnistettu uusia sidosryhmiä.

Säästöpankkiryhmän tärkeimmät sidosryhmät ovat:

- Asiakkaat
- Henkilöstö
- Säästöpankkien hallitukset ja isännät
- Säästöpankkisäätiöt
- Tutkimussäätiö
- Paikalliset yhteisöt
- Yhteistyökumppanit
- Tavarantoimittajat ja palveluntoimittajat
- Sijoittajat ja analyytikot
- Koulut ja yliopistot
- Yhteiskunnalliset tahot: mm. viranomaiset, toimialajärjestöt
- Media

Sidosryhmäyhteistyö

Aktiivinen viestintä sidosryhmien kanssa tapahtuu eri kanavien avulla ylläpitämällä mahdollisimman avointa keskustelua sekä paikallisesti että ryhmätasolla. Kanavia ovat muun muassa asiakaskohtaamiset, henkilökohtaiset ja virtuaaliset tapaamiset, työryhmät, sidosryhmä- ja kumppanifoorumit, kyselyt, selvitykset ja haastattelut, isännistön ja hallituksen kokoukset, omat tapahtumat, sidosryhmän tapahtumiin osallistuminen, omat verkkosivut ja oma media sekä erilaiset digitaaliset kanavat ja sosiaalinen media. Alla kuvaamme esimerkkejä sidosryhmäyhteistyön muodoista ja sidosryhmien odotuksista ja niihin vastaamisesta.

ASIAKKAAT

Asiakkaiden kanssa tehtävä jatkuva yhteistyö on tärkeä osa Säästöpankin sidosryhmäyhteistyötä. Olemme yhteydessä asiakkaisiimme päivittäin henkilökohtaisissa tapaamisissa pankkien konttoreissa, verkkotapaamisissa, puhelimitse, sosiaalisen median kanavissa sekä verkkosivustomme chat-palvelun kautta. Järjestämme asiakkaillemme myös paikallisesti erilaisia asiakastilaisuuksia, joissa asiakkailamme on mahdollisuus tavata säästöpankkilaisia ja keskustella asiantuntijoidemme kanssa esimerkiksi rahoitukseen, säästämiseen ja sijoittami-

seen liittyvistä asioista. Sosiaalisen median kanavat, kuten Facebook, LinkedIn ja Twitter mahdollistavat monipuolisen keskustelun meidän ja asiakkaidemme välillä, ja ne ovat meille yhä tärkeämpiä vuorovaikutuskanavia.

Asiakkaitamme puhuttivat eniten vuoden 2019 aikana Säästöpankkiryhmän tuotevalikoiman selkeyttämiseen ja palveluidemme muutoksiin liittyvät asiat. Säästöpankkiryhmä yksinkertaisti tuotevalikoimaansa ja yhdenmukaisti pankkien yhteenliittymän palvelutarjoamaa aloittaessaan peruspankkijärjestelmän uudistamisen. Tämä näkyi asiakkaillemme lähetettyjen verkkoviestien ja perinteisten asiakaskirjeiden lisääntyneenä määränä. Asiakkaat kaipaivat asiakaspalvelustamme sen myötä lisätietoa mm. muuttuvien palveluiden yksityiskohdista ja konkreettisista vaikutuksista oman taloudenhoitonsa arkeen.

Asiakaspalvelutarpeissa näkyivät myös ajanvaraukset toimipisteisiin asuntorahoitukseen ja säästämistarpeisiin liittyen. Vuoden 2019 aikana Säästöpankkiryhmä julkaisi täysin uudistuneen mobiilipankin, jonka monet asiakkaamme latasivat käyttöönsä. Mobiilipankki sai asiakkailtamme hyvät arviot, ja sen myötä teknisen neuvonnan tarve digitaalisten palvelukaviemme käytössä nousi selvästi aiempaa tärkeämmäksi.

Säästöpankkiryhmässä panostetaan asiakaslähtöisyyteen. Kehitämme asiointikanaviamme jatkuvasti siten, että ne vastaisivat asiakkaidemme muuttuviin tarpeisiin, ja mahdollistaisivat sujuvan asioinnin ja erinomaisen säästöpankkikokemuksen. Seuraamme ja kehitämme palautejärjestelmiämme aktiivisesti, koska meille on erittäin tärkeää kuulla asiakkaidemme näkemyksiä onnistumisistamme sekä kehityskohteista. Mitä taamme vuosittain onnistumistamme asiakastyössä kaikissa

asiakasneuvotteluissamme (neuvottelujen suosittelemiseksi, NPS). Lisäksi saamme tietoa asiakkaidemme tyytyväisyydestä Pankki- ja rahoitustoimialan EPSI rating -tutkimuksesta, joka toteutetaan vuosittain henkilö- ja yritysasiakassegmentissä.

SIJOITTAJAT JA ANALYYTIKOT

Tapaamme sijoittajia ja analyytikoita henkilökohtaisesti tapaamisissa, seminaareissa, roadshow-tapahtumien yhteydessä ja virtuaalisesti esimerkiksi Bloombergin kautta. Tapaamisissa yleisimmät keskustelunaiheet ovat ryhmän taloudelliset tunnusluvut, velan liikkeellelaskusuunnitelmat ja vastuullisuuteen liittyvät asiat yleisellä tasolla (vastuullisuusraportointi, vastuullisuuspolitiikka).

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömme antaa palautetta esimiehilleen vuosittaisen kehitys- ja palautekeskustelun avulla sekä vastaamalla koko henkilöstölle suunnattuun henkilöstökyselyyn. Kysely antaa henkilöstölle mahdollisuuden tuoda esiin näkemyksensä ja ehdotuksensa oman työnsä ja työyhteisönsä kehittämiseen. Myös henkilöstön työhyvinvoinnin kyselyillä tuetaan töissä jaksamista.

PAIKALLISET YHTEISÖT

Säästöpankit järjestävät eri kohderyhmille erilaisia tilaisuuksia. Monet säästöpankit tukevat paikallisia urheiluseuroja, kulttuuritapahtumia sekä lahjoittavat hyväntekeväisyyteen esim. Hyviä tekoja -kampanjan kautta ja tukevat paikallista yrittäjyyttä.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OLENNAISTEN VASTUULLISUUSTEEMOJEN RAPORTOINTI

Tahdomme, että vastuullisuus näkyy kaikessa tekemisessämme - suhtautumisessamme asiakkaisiin, kumppaneihin, toimialueeseen, viranomaisiin ja muihin sidosryhmiin. Raportointiperiaatteiden osalta Säästöpankkiryhmä viittaa GRI (Global Reporting Initiative) Standards -ohjeistoon (GRI-referenced). GRI-ohjeiston mukaisesti raportoitu sisältö on lueteltu GRI-sisältöindeksissä.

Tavoitteenamme on lähivuosina kehittää vastuullisuusraportointia vastaamaan laajuudeltaan GRI standardien perustasoa (core). Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportti kattaa tiedot vuodelta 2019 ryhmän rakenteen ja taloudellisen raportoinnin periaatteiden mukaisesti. Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportti julkaistaan sähköisesti erillisenä raporttina suomeksi ja englanniksi.

Raportoinnin laajuus ja painotukset

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTÄVÄT YHTEISÖT

Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen liitteessä 43 Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.

RAPORTIN SISÄLLÖN JA AIHEIDEN RAJOJEN MÄÄRITÄMINEN

Vastuullisuusraportin olennaisuusanalyysin tarkoituksena on tunnistaa Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmät näkökohdat vastuullisuuden osalta. Säästöpankkiryhmän olen-

naisten asioiden raportointi perustuu syksyllä 2019 päivitettyyn olennaisuusanalyysiin. Päivitimme olennaisuusanalyysin, koska halusimme kuulla sidosryhmiemme odotuksia vastuullisuudesta sekä analysoida vastuullisuusasioiden liiketoimintavaikutuksia.

Olennaisuusanalyysin päivittäminen käynnistettiin ns. pitkän listan laatimisella, jonka tarkoituksena oli tunnistaa Säästöpankkiryhmän vastuullisuusvaikutukset ja -teemat. Pitkää listaa työstettiin lyhyemmäksi sisäisen sähköisen kyselyn avulla, jossa vastaajia pyydettiin arvioimaan vastuullisuuden keskeisiä teemoja. Kysyimme myös tärkeimpien ulkoisten sidosryhmiemme edustajien näkemyksiä Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden keskeisistä teemoista haastattelujen avulla. Arvioimme vastuullisuusteemoja Säästöpankkiryhmän yhteiskunnallisten vaikutusten ja liiketoiminnan näkökulmasta sekä sidosryhmien näkökulmasta. Lopputuloksena syntyi olennaisuusmatriisi, josta ilmenevät Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmiksi nostamat teemat sekä niiden merkittävyys Säästöpankkiryhmän toiminnalle.

Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportointi noudattaa pääosin samoja laskentarajoja kuin Ryhmän taloudellinen raportointi. Taloudellisen vastuun tunnusluvut perustuvat Säästöpankkiryhmän kirjanpitoon ja vahvistettuun tilinpäätökseen vuodelta 2019. Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut ovat peräisin Säästöpankkiryhmän henkilöstötietojärjestelmästä. Säästöpankkirahastojen noteerattujen osake- ja yrityslainasijoitusten hiilijalanjäljen luvut on laskettu MSCI:n työkalua hyödyntäen. Sijoitusten hiilijalanjäljen laskennan metodologia on kuvattu osiossa Vastuullinen sijoittaminen ja omistajuus.

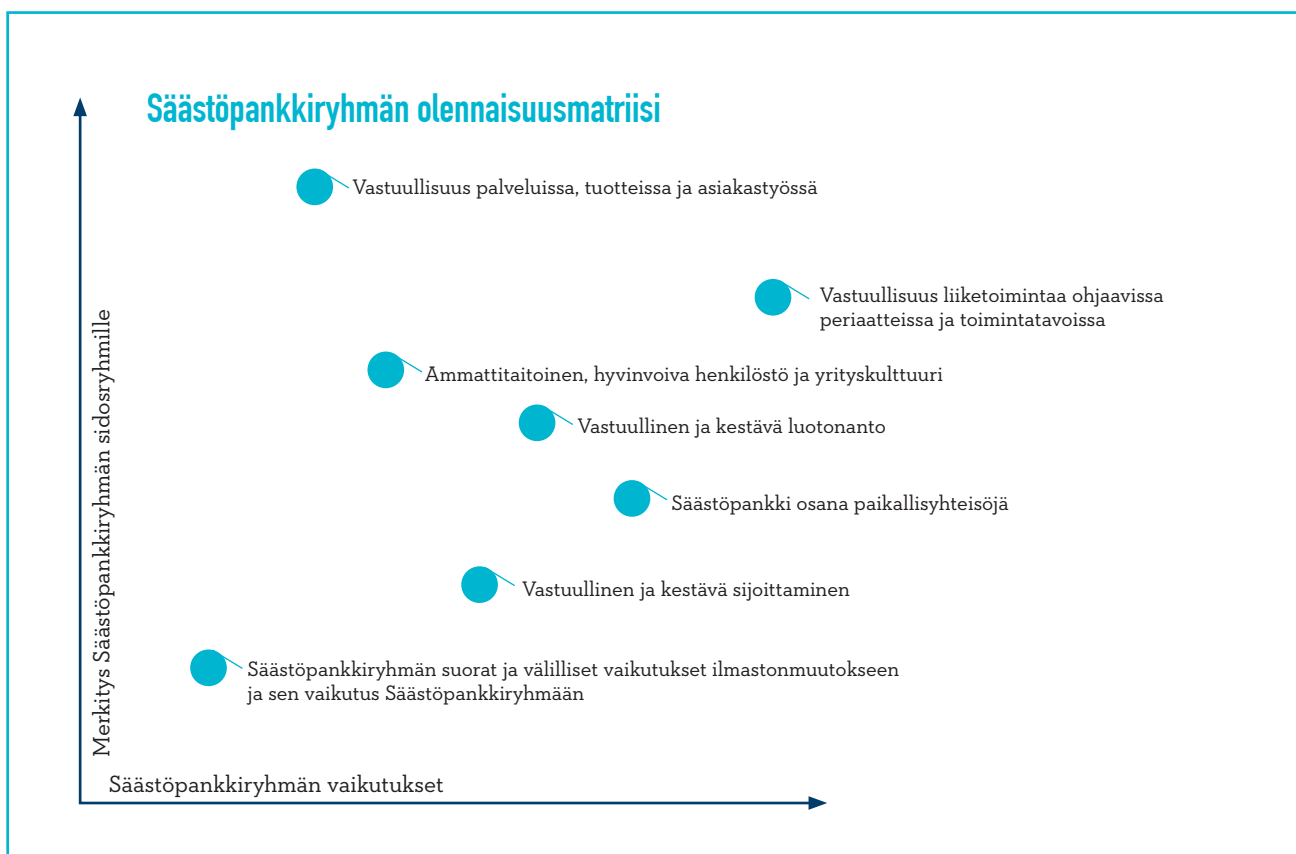
Tahdomme, että vastuullisuus näkyy kaikessa tekemisessämme - suhtautumisessamme asiakkaisiin, kumppaneihin, toimialueeseen, viranomaisiin ja muihin sidosryhmiin.

Säästöpankkiryhmän olennaiset vastuullisuusteemat

Edellä kuvatun vuonna 2019 tehdyn olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut Säästöpankkiryhmän olennaiset vastuullisuusteemat ovat:

- ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri
- vastuullinen ja kestävä luotonanto
- Säästöpankki osana paikallisyhteisöjä
- vastuullinen ja kestävä sijoittaminen
- vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa
- vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä
- Säästöpankkiryhmän suorat ja välilliset vaikutukset ilmastomuutokseen ja sen vaikutus Säästöpankkiryhmään.

Säästöpankkiryhmän olennaiset asiat on esitetty alla olevassa olennaisuusmatriisissa, jossa pystyakseli kuvaa merkittävyyttä sidosryhmille ja vaaka-akseli nykyistä tai potentiaalista vaikutusta Säästöpankkiryhmälle sekä Säästöpankkiryhmän vaikutusta ympäröivään yhteiskuntaan. Merkitystä sidosryhmille on arvioitu kokonaisuutena ja yksittäisten sidosryhmien painoarvo ei kuvastu matriisista. Olennaisiksi luokiteltuja teemoja on hyödynnetty raportin sisällön määrittelyssä. Näistä kolme alinta teemaa eli vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa sekä vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä sekä Säästöpankkiryhmän suorat ja välilliset vaikutukset ilmastomuutokseen nousivat olennaisuusanalyysin analyysin päivityksen yhteydessä syksyllä 2019. Tästä syystä näitä teemoja käsitellään laajemmin vasta vuoden 2020 raportoinnissa.

Kuva 6. Säästöpankkiryhmän olennaisuusmatriisi

Pankkitoiminnan perusedellytyksiin kuuluvat taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa, riskienhallinta sekä asiakkaan tietosuoja ja tietoturva. Nämä muodostavat Säästöpankkiryhmän

vastuullisuuden olennaisten teemojen perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa.

Kuva 7. Vastuullisuusraportin olennaiset vastuullisuusteemat ja toiminnan perusedellytykset

Oleellinen vastuullisuusteema	Mitä tarkoittaa Säästöpankkiryhmälle
Vastuullisuus liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa	Huomioimme vastuullisuuden liiketoimintaa ohjaavissa periaatteissa ja toimintatavoissa, kuten hyvän liiketavan periaatteissa, Säästöpankkiryhmän vastuullisuuspolitiikassa ja Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteissa sekä omistajapolitiikassa ja omistajaohjauksen periaatteissa.
Vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä	Tahdomme edistää yksilön ja yhteisön taloudellista hyvinvointia, kuten vastuullista sijoittamista, vastuullista luotonantoa ja asiakastyötä. Pyrimme kehittämään uusia vastuullisia tuotteita ja palveluita asiakkaalle. Esimerkiksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto, joka keskittyy kestävään kehitykseen, ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja ympäristöinnovaatioihin. Lisäksi kehitämme muita innovatiivisia ja tehokkaita ratkaisuja toimintoihimme digitalisoinnin kautta.
Ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri	Varmistamme tarvittavan osaamisen laadukkaiden koulutuksien ja aktiivisen tiedonjaon kautta. Säästöpankkiryhmässä vaalitaan hyviä toimintatapoja, työyhteisön arvoja sekä henkilöstön ja johdon välistä hyvää suhdetta esimiestyön kehittämisen kautta. Varmistamme turvallisen työympäristön ja riittävän resursoinnin edistäen näin työtyytyväisyyttä ja työstä palautumista. Uramahdollisuuksia ja palkitsemista tarkastellaan Säästöpankkiryhmässä tasavertaisuuden näkökulmasta. Otamme huomioon monimuotoisuuden sekä varmistamme syrjinnärvastaisuuden.
Vastuullinen ja kestävä luotonanto	Selvitämme luottoa myöntäessämme asiakkaan taloudelliset mahdollisuudet luoton takaisinmaksuun ja tulevaisuuteen varautumiseen. Kiinnitämme huomiota esimerkiksi henkilöasiakkaan maksukykyyn ja säästämisen ratkaisuihin sekä yritysasiakkaan osalta liiketoiminnan menestymisen mahdollisuuksiin. Mikäli asiakkaalla tulee luoton hoidossa vaikeuksia, etsimme niihin yhdessä asiakkaan kanssa ratkaisun. Pyrimme huomioimaan sekä meille että asiakkaillemme tärkeät vastuullisuusnäkökulmat.
Säästöpankki osana paikallisyhteisöjä	Toteutamme paikallisyhteisöissä toimia, jotka edistävät ihmisten osaamista ja halukkuutta säästämiseen ja sijoittamiseen. Edistämme alueellista elinvoimaisuutta epäsuorien taloudellisten vaikutusten, kuten veronmaksun ja työllistämisen kautta ja rahoitamme paikallisesti toimivia pk- ja mikroyrityksiä. Käytämme osan Säästöpankkiryhmän tuloksesta paikallisen hyvinvoinnin edistämiseen maksettujen avustusten ja Säästöpankkisäätiöille maksettavien osinkojen kautta.
Vastuullinen ja kestävä sijoittaminen	Sp-Rahastoyhtiö kehittää vastuullisen sijoitustoiminnan organisointia, esimerkiksi määrittelemällä siihen liittyvät tavoitteet, riittävällä resursoinnilla sekä kehittämällä vastuulliseen sijoitustoimintaan, aktiiviseen omistajuuteen ja vaikuttamiseen liittyviä prosesseja sekä niiden seuranta ja raportointia.
Säästöpankkiryhmän suorat ja välilliset vaikutukset ilmastomuutokseen ja sen vaikutus Säästöpankkiryhmään	Säästöpankkiryhmän liiketoiminta ei aiheuta merkittäviä suoria ympäristövaikutuksia. Pyrimme selvittämään sekä vaikutusiamme ilmastomuutokseen että ilmastomuutoksen vaikutusta ryhmän liiketoimintaan. Tahdomme edistää rahoitusmarkkinoiden yhteistyötä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja muutokseen sopeutumiseksi. Osallistumme keskusteluun ilmastomuutoksen vaikutuksista tapahtumissa ja yhteistyöaloitteiden kautta.
Taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa	Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta toimintojensa luotettavuudesta ja maksuvalmiudesta huonojenkin suhdanteiden aikana yhteenliittymän vakavaraisuuden hallinnan prosessin tukemana. Kehitämme toimintamalleja, jotka estävät lahjontaa, korruptiota, rahanpesua, harmaata taloutta ja kilpailun rajoituksia. Säästöpankkiryhmä kehittää läpinäkyvän hallinnon toimintamalleja sekä toteuttaa ajantasaista ja kattavaa taloudellista ja vastuullista raportointia viranomaisille ja muille sidosryhmilleen. Kehitämme toimintamalleja, jotka ennaltaehkäisevät ja havaitsevat väärinkäytöksiä ja eturistiriitoja.
Asiakkaan tietosuoja ja tietoturva	Asiakastietojen luottamuksellisuuden ja turvallisen asioinnin varmistaminen toimivan tietosuojan ja tietoturvan avulla.

Taulukko 1. Olellaisten vastuullisuusteemien määritelmät

YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kytkeytymisen Säästöpankkiryhmän toimintaan

Päivitimme Säästöpankkiryhmän olennaisuusmäärittelyn syksyn 2019 aikana. Päivityksen yhteydessä teimme alustavan analyysin YK:n kestävän kehityksen tavoitteista (Sustainable Development Goals, SDG) ja niiden yhteydestä Säästöpankkiryhmän

toimintaan. Kestävän kehityksen tavoitteet hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa vuonna 2015. Tämä kestävän kehityksen tavoiteohjelma on voimassa vuoteen 2030 saakka (Agenda 2030).

Säästöpankkiryhmän näkökulmasta neljä olennaisinta kestävän kehityksen tavoitetta ovat vastuullinen kuluttaminen, ihmisarvoinen työ ja talouskasvu, yhteistyö ja kumppanuus sekä hyvä koulutus.

Kuva 8. Säästöpankkiryhmän olennaisimmat kestävän kehityksen tavoitteet

Nämä neljä kestävän kehityksen tavoitetta kytkeytyvät luontevasti osaksi Säästöpankkiryhmän perustehtävää, joka on säilynyt samana jo lähes 200 vuotta. Missiomme mukaisesti Säästöpankkiryhmä edistää suomalaisten säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia paikallisesti - lähellä asiakasta. Osa Säästöpankkien tuloksesta jaetaan takaisin paikallisyhteisöille.

Lisäksi Säästöpankin rooli paikallisesti toimivien pienten ja keskiurten yritysten rahoittamisessa on kasvanut viime aikoina merkittävästi. Tehtävämme on edistää asiakkaidemme taloudellista hyvinvointia. Tahdomme olla läsnä paikallisesti ja tuottaa palveluja, joiden avulla asiakkaidemme taloudellinen hyvinvointi paranee kestävästi ja pitkäjänteisesti.

	Kestävän kehityksen tavoite SDG	Säästöpankkiryhmän SDG:tä tukeva toiminta
	Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.	<ul style="list-style-type: none"> Tuotteiden ja palveluiden sopivuus asiakkaalle Otamme huomioon vastuullisuuden myös sijoitustoiminnassamme
	Edistää kaikkia koskevaa kestäväää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.	<ul style="list-style-type: none"> Pien- ja mikroyritysten rahoittaminen
	Tukea vahvemmin kestävän kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta.	<ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen kestävyttä edistäviin yhteistyöaloitteisiin.
	Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> Ihmisten taloudellisen osaamisen edistäminen. Tuemme suomalaista koulutusta ja osaamista esimerkiksi luennoimalla eri oppilaitoksissa ja tekemällä lahjoituksia paikallisesti. Säästöpankkien tutkimussäätiön toiminta tukee talous-, yhteiskunta- ja oikeustieteellistä tutkimusta ja julkaisutoimintaa.

Taulukko 2. Säästöpankkiryhmän SDG:tä tukeva toiminta

TALOUDELLINEN VASTUU JA HYVÄ HALLINTOTAPA

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta omasta vakavaraisuudestaan ja maksuvalmiudestaan huonojenkin suhdanteiden aikana. Tämä varmistetaan Säästöpankkien yhteenliittymässä vakavaraisuuden hallinnan prosessilla, jonka tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin ja Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuo-

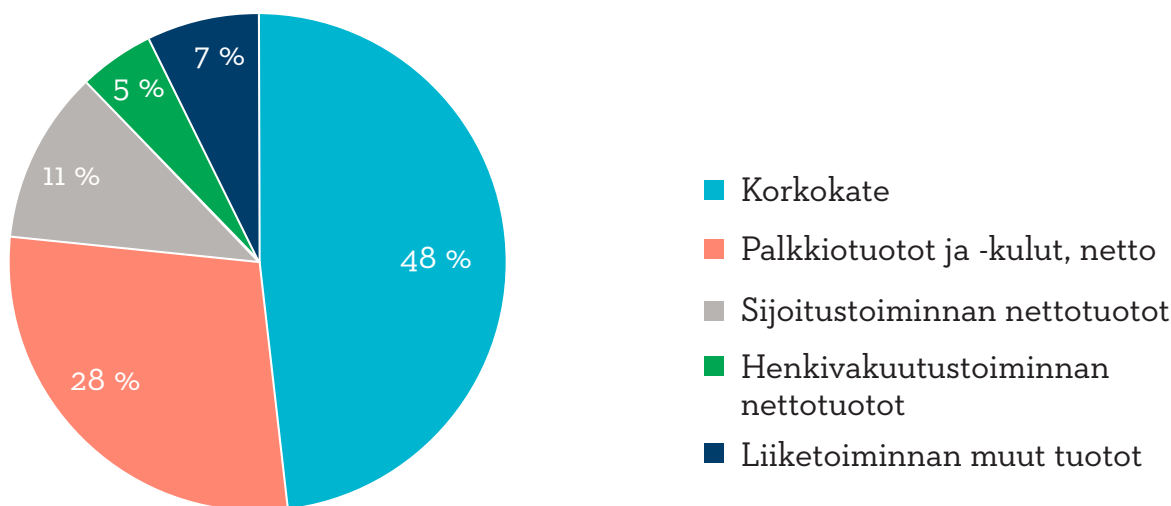
toisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Vakavaraisuuden hallintaa on kuvattu tarkemmin Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä liitteessä 5 ”Riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet”.

Liiketoimintamme perustuu vähäriskiseen vähittäispankkitoimintaan. Tämä tarkoittaa sitä, että keskitymme erityisesti aktiivi-iässä oleviin kotitalouksiin sekä pk-yrityksiin ja näihin luettaviin maaseutuyrittäjiin ja heille tarjottaviin palveluihin.

milj.euroa	2019	2018	2017	2016	2015
Tulos ennen veroja	94,8	36,4	88,2	69,6	69,7
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	321,4	234,7	282,2	245,4	230,5
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-219,1	-197,7	-182,7	-158,1	-146,1
Kulu-tuottosuhte (%)	68,2	84,3	64,7	64,4	63,4
Vakavaraisuussuhde (%)	19,1	18,2	19,1	19,5	18,8
Maksetut tuloverot	20,7	5,8	16,3	13,2	16,5

Taulukko 3. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuotto- ja kuluerät

LIIKETOIMINNAN TUOTOT 2019

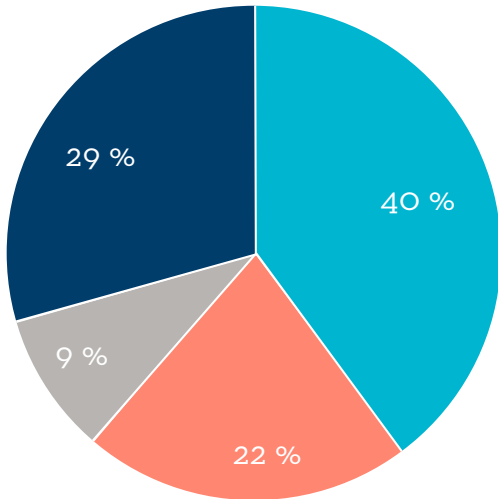

Kuva 9. Liiketoiminnan tuotot 2019

Korkokate muodostaa Säästöpankkiryhmän merkittävimmän tuottoerän. Korkokate muodostuu korkotuottojen ja korkokulujen välisestä erosta. Korkotuotoista merkittävin osa tulee antolainauksesta. Korkokustannuksia tulee eristä, joilla rahoitetaan lainaustoimintaa ja Säästöpankkiryhmän likviditeetin hallintaa.

Palkkiotuottojen ja -kulujen muodostama netto on Säästöpankkiryhmän toiseksi suurin tuottoerä. Palkkiotuottoja Säästöpankkiryhmälle kertyy mm. luotonannosta, maksuliikenteestä ja varainhoidosta, kuten rahastojen hallinnointipalkkioista. Merkittävin palkkiokuluerä Säästöpankkiryhmälle on maksuliikenteestä maksettavat palkkiot.

LIIKETOIMINNAN KULUT 2018

Kuva 10. Liiketoiminnan kulut 2019

Henkilöstökulut ovat suurin yksittäinen kuluerä Säästöpankkiryhmälle. Säästöpankkiryhmä työllistää noin 1400 rahoitus- ja palvelualan ammattilaista ympäri Suomen. Toiseksi merkittävintä kuluerää Säästöpankkiryhmälle on IT-kulut, jotka muodostuvat mm. kehittämiskuluista, jatkuvan palveluiden kuluista sekä IT-laitteista.

Säästöpankkiryhmä käyttää tuloksensa paikallisen hyvinvoinnin edistämiseen maksettujen avustusten ja Säästöpankkisäätiöille maksettavien osinkojen kautta. Säästöpankkisäätiöt omistavat Säästöpankkiryhmään kuuluvat osakeyhtiömuotoiset Säästöpankit ja ne maksavat osaltaan avustuksia paikallisen hyvinvoinnin edistämiseen. Loput Säästöpankkiryhmän tuloksesta käytetään Ryhmän toiminnan edelleen kehittämiseen ja vakavaraisuuden turvaamiseen.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen ja kuntien taloudesta. Säästöpankkiryhmän yhtiöt maksavat kaikki veronsa suoraan Suomeen eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Säästöpankkien paikallisuus näkyy myös verojen maksamisessa, sillä säästöpankit ovat merkittävä veronmaksaja usealla paikkakunnalla Suomessa. Vuonna 2019 tuloveroja maksettiin yhteensä 20,7 miljoonaa euroa. Tuloverojen lisäksi Säästöpankkiryhmän yhtiöt maksavat myös kiinteistöveroja ja muita veronluonteisia maksuja sekä välillisiä veroja, kuten arvonlisäveroja. Rahoituspalvelujen välitys ja myynti ovat arvonlisäverotonta palvelun myyntiä eikä siten aiheuta arvonlisäveron suorittamisvelvollisuutta, mutta ei myöskään oikeuta vähennysten tekemiseen hankintojen osalta, jolloin arvonlisävero jää Säästöpankkiryhmän kuluksi. Palkkakulujen lisäksi henkilöstöstä maksetaan pakollisten ja vapaaehtoisten vakuutusmaksujen lisäksi lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut, joilla kartutetaan Suomen sosiaalivakuutusjärjestelmää.

Riskienhallinta

Säästöpankkiryhmä harjoittaa vähittäispankki-, keskuspankki-, kiinnitysluottopankki-, sijoitus- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Keskeisimmät riskit ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit. Henkivakuutustoimintaan sisältyy markkina-, vakuutus- ja vastapuoliriskiä.

- Henkilöstökulut
- IT-kulut
- Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- Muut liiketoiminnan kulut

Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit sisältäen oikeudelliset ja compliance-riskit koskevat kaikkia liiketoimintoja. Riskienhallinta on osa päivittäistä toimintaa ja jokaisen henkilöstön jäsenen vastuulla oman vastualueensa osalta. Riskien tehokas hallinta perustuu vahvaan riskikulttuuriin, jossa kannustetaan avoimeen vuorovaikutukseen, kyseenalaistamiseen ja erilaisten näkökulmien esiin tuomiseen päätöksenteon tueksi. Rikkomuksista ilmoittamiseen ylläpidetään erillistä prosessia, jolla varmistetaan epäiltyjen rikkomusten oikeudenmukainen ja asiallinen selvittely.

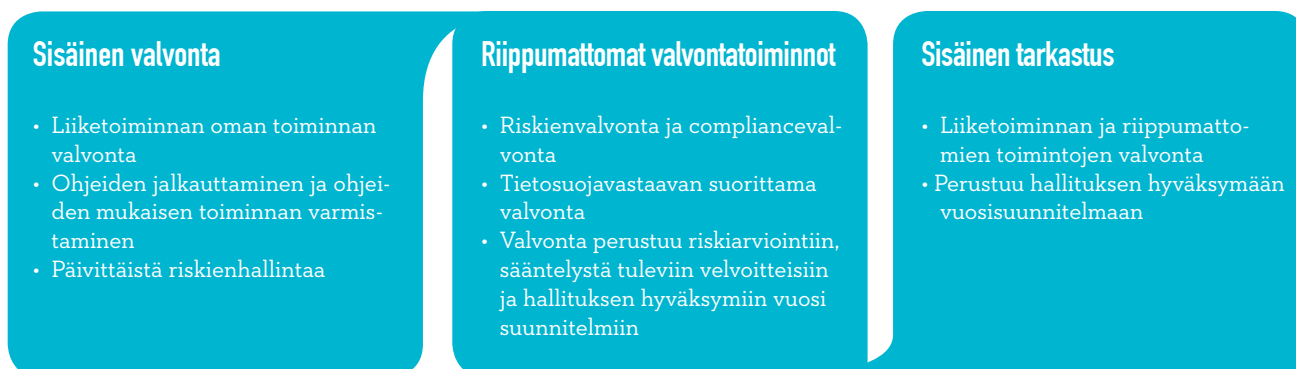
Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat kokonaisuuden, jossa keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän riskialueittain laadituissa riskistrategioissa määritellään riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden tavoitteet ja tehdään muut riskienhallinnalliset linjaukset suhteessa liiketoimintatavoitteisiin. Riskistrategioiden toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen liiketoiminnasta riippumattomalla valvonnalla ja raportoinnilla.

Jäsenpankit ja -yhteisöt vastaavat omasta riskienhallinnastaan sekä oman vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa hallinnasta toimintansa laadun ja laajuuden mukaisesti ja yhteenliittymän riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän riskienhallinta perustuu siihen, että jäsenpankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että se olennaisesti vaarantaisi ko. jäsenpankin maksuvalmiuden ja/tai vakavaraisuuden.

Keskusyhteisö vastaa yhteenliittymätason riskienhallinnasta ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävydestä ja ajantasaisuudesta. Keskusyhteisö antaa yhteenliittymään kuuluville yhteisöille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi niiden riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta, sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Keskusyhteisö valvoo myös, että jäsenyhteisöt noudattavat yhteenliittymän sisäisiä periaatteita ja asiakassuhteissa asianmukaisia sekä eettisesti hyväksyttäviä menettelytapoja.

Valvonnan kolme puolustuslinjaa

Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan ns. kolmen puolustuslinjan valvontamallia. Kolme puolustuslinjaa muodostuu liiketoiminnan suorittamasta oman toimintansa sisäisestä valvonnasta, riippumattomien valvontatoimintojen valvonnasta sekä yhteenliittymän sisäisestä tarkastuksesta.

Kuva 11. Kolmen puolustuslinjan valvontamalli

Kunkin jäsenyhteisön hallitus vastaa siitä, että valvonta on jäsenyhteisössä järjestetty kolmen puolustuslinjan mukaisesti ja että riippumattomilla valvontatoiminnoilla on riittävä toimivalta, painoarvo ja resurssit tehtäviensä hoitamiseen.

Sisäinen valvonta on osa päivittäisiä toimintoja, ja se on kaikkien toimintojen ja organisaatiotasojen vastuulla. Toimivan ja tehokkaan valvonnan perustana on, että asianmukainen sisäinen valvontarakenne ja valvontatoimenpiteet on määritelty kaikille liiketoiminnan tasoille sisältäen riittävät ohjeistukset, valvontatoimet, seurannan ja raportoinnin. Jäsenyhteisön toimiva johto vastaa riittävän sisäisen valvonnan toteutumisesta ja suoritettun valvonnan asianmukaisesta dokumentoinnista. Sisäisen valvonnan tilasta ja havainnoista raportoidaan jäsenyhteisön ylimmälle johdolle säännöllisesti.

Riippumattomista riskienvalvonta- ja compliance-toiminnoista vastaa kunkin jäsenyhteisön nimetty liiketoiminnasta riippumaton henkilö, tai jäsenyhteisö voi halutessaan myös ulkoistaa riskienvalvonta- ja compliance-toiminnot keskusyhteisölle erillisen sopimuksen mukaisesti. Tietosuojavastaavan ja sisäisen tarkastuksen tehtävät on keskitetty keskusyhteisöön.

Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksessa 23.1.2019 hyväksytyjä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita.

Uuden tuotteen tai palvelun käyttöönottoa edeltää aina tuotehyväksyntämenettely, jonka tavoitteena on varmistaa, että uutta tuotetta tai palvelua kehitettäessä, on tunnistettu tuotteen tai palvelun käyttöönottoon ja elinkaareen liittyvät riskit ja niiden hallinnan edellyttämät toimenpiteet. Tuotteisiin ja palveluihin liittyviä oikeudellisia riskejä rajoitetaan tarjoamalla asiakkaille vain järjestelmätuettuja, pankkien yleisesti tar-

joamia, standardiehtoisia tuotteita ja palveluita. Myös muussa toiminnassa pidättäydytään yleisesti markkinoilla olevissa tuotteissa ja menettelytavoissa. Yhteenliittymään kuuluvan yhteisön compliance-toiminto valvoo uuden tuotteen ja palvelun hyväksymismenettelyn noudattamista ja raportoi säännöllisesti hyväksytyistä uusista tuotteista ja palveluista yhteisön hallitukselle.

Operatiivisia riskejä arvioidaan jatkuvan toiminnan arvioinnin ja toteutuneiden riskien kautta. Operatiivisten riskien itsearviointi toteutetaan vuosittain keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan koordinoimana yhteistyössä säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen kanssa. Vuosittaisessa arvioinnissa otetaan huomioon toiminnoittain riskien todennäköisyys ja vaikutukset vahingon sattuessa ja päätetään toimenpiteistä, joilla riskejä hallitaan. Arvioinnin lopputuotoksena laaditaan yhteenveto Säästöpankkien yhteenliittymän merkittävimmistä tunnistetuista operatiivisista riskeistä ja tarvittavista toimenpiteistä, joka raportoidaan keskusyhteisön riskivaliokunnalle ja hallitukselle.

Henkilöstön riittävällä osaamisella ehkäistään osaamattomuudesta ja tietämättömyydestä johtuvia operatiivisten riskien toteutumia. Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti pakollisten verkkokoulutusten ja muun koulutuksen avulla, ja koulutus-tarpeita arvioidaan operatiivisten riskien toteutumien ja valvonta- ja tarkastushavaintojen perusteella, sekä osana päivittäistä esimiestyötä ja vuosittaisia kehityskeskusteluja.

Lahjonnan ja korruption torjunta

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan Hyvän liiketavan periaatteita, joiden mukaisesti kaikkien Säästöpankkiryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta ja toimipaikasta riippumatta. Hyvän liiketavan periaatteet ovat osa uuden henkilön perehdytystä, ja niistä viestitään säännöllisesti henkilöstölle. Hyvän liiketavan periaatteet koostuvat säännöistä ja toimintaperiaatteista, joiden tarkoituksena on auttaa ja ohjata työntekijöitä päivittäisessä päätöksenteossa. Ne sisältävät muun muassa ohjeet lahjonnan ja korruption estämiseksi.

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan Hyvän liiketavan periaatteita, joiden mukaisesti kaikkien Säästöpankkiryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta ja toimipaikasta riippumatta.

Säästöpankkiryhmässä ei sallita korruptiota missään muodossa, eikä sitä suvaita liiketoiminnassa eikä liikekumppanuussuhteissa. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa lahjonnan ja korruption estämiseksi. Tavanomaiseen liikesuhteiden hoitamiseen kuuluu toisinaan lahjojen ja vieraanvaraisuuden tarjoaminen, antaminen ja vastaanottaminen. Nämä voidaan tulkita tapauskohtaisesti myös lahjonnaksi, minkä vuoksi kaikkien työntekijöiden on harkittava erittäin huolellisesti lahjojen vastaanottamista tai niiden antamista asiakkaille, toimittajille tai muille henkilöille, joiden kanssa he ovat työssään tekemisissä.

Korruptionvastaisessa työssä sovelletaan seuraavia kolmea periaatetta:

- Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt ja sen työntekijät eivät ota vastaan eivätkä pyydä minkäänlaisia lahjuksia.
- Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt vastustavat jyrkästi voitelumaksuja.
- Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen työntekijät antavat ja vastaanottavat ainoastaan rahalliselta arvoltaan vähäisiä lahjoja.

Oikean ja väärän välistä rajaa voi olla joskus vaikea määrittää. Jos työntekijä on asiasta epävarma, hänen tulee ottaa yhteyttä esimieheen.

Eturistiriidat voivat saattaa Säästöpankkiryhmän rehellisyyden ja toiminnan ammattimaisuuden epäilyksenalaisiksi, ja niitä on vältettävä. Eturistiriita voi syntyä missä tahansa Säästöpankkiryhmän liiketoimintayksikössä, jos asiakkaille tarjotaan palvelua, joka voi hyödyttää Säästöpankkiryhmään kuuluvia yhteisöjä (tai sen työntekijöitä tai toista asiakasta, jonka lukuun Säästöpankkiryhmään kuuluva yhteisö toimii) tai josta voi olla haittaa Säästöpankkiryhmän asiakkaille. Eturistiriitatilanteiden hallitsemiseksi on laadittu tarkemmat toiminta-

ohjeet, joiden avulla pyritään tunnistamaan etukäteen mahdollisia ristiriitatilanteita ja annetaan ohjeita, miten tällaisissa tilanteissa tulee toimia.

Säästöpankkiryhmällä on rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annetun lain mukaiset asiakkaan tuntemisen ja jatkuvan seurannan menetelmät, jotka kattavat henkilöstön koulutuksen, ohjeistuksen ja suojelun. Epäilyttävistä tapahtumista raportoidaan rahanpesun selvittelykeskukselle lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Henkilöstön tulee vuosittain suorittaa kaikille pakollinen asiakkaan tuntemiseen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen koulutus, jonka suorittamista valvotaan.

Operatiivisten riskien arvioinnissa ei ole tunnistettu korruption tai lahjontaan liittyviä merkittäviä riskejä. Säästöpankkiryhmässä ei ole vuonna 2019 raportoitu korruptiotapauksia, eivätkä Säästöpankkiryhmään kuuluvat yhteisöt ole saaneet merkittäviä sakkoja tai muita sanktioita lakien tai muun sääntelyn rikkomuksista.

Rikkomuksista ilmoittaminen

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvissa yhteisöissä arvostetaan vapaaseen tiedonkulkuun kannustavaa ympäristöä. Varmistaakseen toiminnan kannalta kriittisten tietojen saannin Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisö on perustanut järjestelmän, jonka kautta työntekijät voivat ilmoittaa havaitsemansa vakavat rikkeet.

Ilmoitettavia tietoja ovat esimerkiksi epäilyt finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten tai luottolaitoksen sisäisten toimintaohjeiden rikkomuksista (kuten luottolaitoslain vastainen toiminta, arvopaperimarkkinalain tai markkinoiden väärinkäyttöasetuksen rikkominen esim. sisäpiirintietoa koskeva rikkomus, pankkialaisuuden tai tietosuojalainsäädännön rikkominen). Rikkomuksista ilmoittamiseen on Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yhteisöille laadittu erillinen toimintaohje.

ASIAKKAIDEN TIETOSUOJA JA TIETOTURVA

Korkean tietosuojan ja tietoturvan tason turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää kaikessa Säästöpankkiryhmän toiminnassa, sillä toimimme erityistä luottamusta edellyttävällä toimialalla. Tietosuoja on osa asiakaslähtöistä liiketoimintaa. Kaikkien asiakkaidemme tiedot ovat esimerkiksi pankkisalaisuuden, vakuutuslainsäädännön tai vastaavan salassapitovelvoitteen alaisia tietoja riippumatta siitä, onko kyse henkilö- vai yritysasiakkaasta. Euroopan Unionin (EU) tietosuoja-asetuksen (GDPR) myötä henkilötietoja käsittelevä lainsäädäntö vahvistui 2018, tämän myötä Säästöpankkiryhmän asiakkaiden tietosuojaan liittyvät tarpeet ovat entistä merkittävämmässä roolissa.

Tietosuoja suhteessa asiakkaisiin ja muihin sidosryhmiin

Tietosuojan tarkoitus on suojata henkilötietoja ja varmistaa yksilön yksityisyydensuoja ja oikeudet henkilötietojen käsittelyssä. Asiakkaiden tietosuojaan liittyvän lainsäädännön velvoitteiden täytyminen on Säästöpankkiryhmässä ensisijaisen tärkeää. Tähän kuuluu muun muassa hyvän tietojenkäsittelytavan noudattaminen. Kuuntelemme sidosryhmiemme odotuksia tietosuojatyön kehittämisessä ensisijaisesti saadun palautteen muodossa. Odotuksia voivat olla esimerkiksi selkeä viestintä ja toiminnan tehokkuus. Tarjoamme asianmukaisen

henkilötietojen käsittelyä ja käyttöä koskevan dokumentaation julkisesti verkkosivuillemme. Verkkosivuilla olevista dokumenteista asiakkaamme ja muut sidosryhmämme voivat tarkistaa esimerkiksi, missä tarkoituksissa kukin säästöpankki tai ryhmään kuuluva yhtiö käsittelee heidän tietojensa.

Tietosuojaan liittyvät politiikat ja vastuunjako Säästöpankkiryhmässä

Säästöpankkiliitto osk on Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisö, joka vastaa koko yhteenliittymän ohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta. Säästöpankkiliitolla on käytössä asianmukaiset tekniset, organisatoriset ja hallinnolliset menettelyt, joilla suojataan kaikkia hallussa olevia tietoja katoamisen, väärinkäytön, luvattoman käytön, luovuttamisen, muutosten ja tuhoamisen varalta. Säästöpankkiryhmän toimintaa ohjaavat yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksen vahvistamat ja kunkin säästöpankin ja yhtiön hallituksissaan käyttöön ottamat tietosuojavaatimusten hallintaperiaatteet. Vastuu tietosuojan toteutumisesta on Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien ja yhtiöiden ylimmällä toimivalla johdolla.

Tietosuojavastaavan nimittäminen on käytännössä pakollista rahoitus- ja vakuutuslaitoksissa. Säästöpankkien yhteenliit-

”Asiakkaiden tietosuojaan liittyvän lainsäädännön velvoitteiden täytyminen on Säästöpankkiryhmässä ensisijaisen tärkeää.

tymän keskusyhteisö on nimittänyt tietosuojavastaavan, joka toimii koko Säästöpankkiryhmän tietosuojavastavana. Hänen tehtävänä on muun muassa valvoa GDPR:n ja tietosuojalainsäädännön vaatimusten noudattamista ja toteutumista sekä tarjota tietoa ja neuvoja sekä Säästöpankkiryhmään kuuluville säästöpankeille ja yhtiöille, yhteenliittymän keskusyhteisölle sekä näiden henkilöstölle ja johdolle. Tietosuojavastaava raportoi havaitsemistaan riskeistä ja kehittämiskohteista ensisijaisesti keskusyhteisön hallitukselle vuosikellon mukaisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa ja lisäksi tarvittaessa.

Säästöpankkiryhmässä on perustettu tietosuojavastaavan tueksi tietosuojaorganisaatio, jota tietosuojavastaava vetää. Tietosuojaorganisaatioon kuuluvat säästöpankkien ja yhtiöiden tietosuojayhteyshenkilöt sekä keskusyhteisön edustajat riskienvalvonnasta, henkilöstöhallinnosta ja tietohallinnosta.

Jokaisella säästöpankkilaisella on vastuu tietosuojaan liittyvien sääntöjen ja ohjeiden noudattamisesta roolinsa mukaisesti mukaan lukien havaintojen ja mahdollisten epäkohtien esille tuominen.

Kukin säästöpankki ja yhtiö vastaa ensisijaisesti itse omien asiakkaidensa yhteydenottoihin. Säästöpankin ja yhtiön asiakas voi ottaa halutessaan yhteyttä tietosuojavastaavaan, jonka yhteystiedot on informoitu muun muassa Säästöpankkiryhmän verkkosivuilla ja kunkin säästöpankin ja yhtiön tietosuojaselosteilla.

Tietosuojatyön painopisteitä vuonna 2019

Kehitämme ja ylläpidämme tietosuojaprosessejamme ja toimintamallejamme asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme oikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi henkilötietojen käsittelyssä. Säästöpankkiryhmän henkilöstöltä edellytetään tietosuoja koskevan pakollisen verkkokoulutuksen suorittamista.

Pakollisen verkkokoulutuksen lisäksi työntekijöiden tulee osallistua kohdennettuihin tietosuojakoulutuksiin. Kohdennettuja koulutuksia tai tietoisuuksia järjestetään tarvittaessa esimerkiksi uudesta ohjeistuksesta. Tietosuoja on sisällytetty myös omana osionaan Säästöpankkikeskuksen uusien työntekijöiden perehdytysohjelmaan. Tietosuojavastaava järjestää tarvittaessa myös pankkikohtaisia tietoisuuksia. Myös säästöpankkien ja yhtiöiden hallitusten jäseniä on tarvittaessa koulutettu tietosuo-

ja-asioissa. Vahvistetut tietosuojaperiaatteet ja ohjeistus ovat kaikkien säästöpankkilaisten saatavilla. Tietosuoja otetaan huomioon vuosisuunnittelussa ja vuosikellossa.

Tietosuojavastaavan toiminnan painopiste on ollut keskusyhteisön ja yhtiöiden neuvonnassa ja ohjeistuksessa eri alueilla, kuten koko Säästöpankkiryhmään vaikuttavissa projekteissa, hankkeissa ja henkilötietojen käsittelyä koskevissa sopimusasioissa. Tietosuojavastaava on lisäksi vastaanottanut muutamia asiakkaiden tiedusteluja henkilötietojensa käsittelyyn liittyen. Tietosuojavastaava ei ole vastaanottanut asiakkaiden valituksia.

Myös sisäinen tarkastus on kiinnittänyt huomiota yksittäisiin tietosuojakysymyksiin säästöpankeissa ja yhtiöissä osana omaa tarkastustoimintaansa.

Tietosuojatyön painopisteitä tulevaisuudessa

Tietosuoja on aihepiirinä laaja ja jatkuvasti kehittyvä, joten se vaatii Säästöpankkiryhmältä merkittävästi panostuksia myös tulevaisuudessa. Säästöpankkiryhmä tulee jatkossa raportoimaan tietosuoja-asioista säännöllisesti tietotilinpäätöksen muodossa. Painopisteitä ovat prosessien, sisäisen ohjeistuksen ja toimintamallien kehittäminen edelleen sekä varmistuminen siitä, että ne jalkautetaan jokapäiväiseen työhön ja että niiden valvonta toimii. Tavoitteenamme on myös luoda yleinen tietosuojaohje, jolla on käytännöllinen malli kaikissa Säästöpankkiryhmään kuuluvissa säästöpankeissa, yhtiöissä ja yhteenliittymän keskusyhteisössä.

Tietoturva

Vuoden 2019 aikana vahvistimme Säästöpankkiryhmässä tietoturvan resursointia perustamalla Ryhmän yhteisen tietoturvatoinnin. Tietoturvan kehittämisen painopistealueita ovat Ryhmän liiketoiminnan suojaus tietojenkäsittelyn riskeiltä ja kyberuhkilta, asiakkaiden ja sidosryhmien tietoturvan ja tietosuojaan varmistaminen, vaatimuksenmukaisuusvelvoitteiden toteutuminen sekä Ryhmätasoisien politiikkojen, ohjeiden ja standardien jalkautus. Tietoturva on keskeisessä osassa Säästöpankkiryhmän strategiassa, jota edistetään tehokkaalla riskijohtamisella ja monistettavilla ratkaisuilla. Tietoturvan lakisääteisen vaatimustenmukaisuuden keskeiset velvoitteet ovat PSD2 ja GDPR sekä viitekehyksenä toimii ISF Standardi.

VASTUULLISUUS ASIAKASTYÖSSÄ

Säästöpankkiryhmän vastuullisen asiakastyön tavoitteena on asiakkaiden taloudellisen hyvinvoinnin lisääminen sekä asiakastyytyväisyys. Säästöpankkien tuottama asiakaskokemus, säästöpankkikokemus, rakentuu asiantuntevasta palvelusta, inhimillisestä ja arvostavasta asiakkaiden kohtaamisesta sekä rohkeudesta vastata asiakkaiden talouden tarpeisiin ja toimia asiakkaiden talouden kumppanina.

Säästöpankkikokemus oli säästöpankkien vahva kilpailu- ja erottautumistapa myös vuonna 2019. Asiakkaat odottivat pankeilta sekä helppokäyttöisiä digitaalisia palveluita että asiantuntevaa, inhimillistä ja kasvokkaista henkilökohtaista palvelua. Strategiamme mukaisesti Säästöpankkien tavoitteena on tarjota asiakkailleen paras digitaalisten ja henkilökohtaisten palveluiden yhdistelmä ja auttaa heitä kehittämään omaa taloudellista hyvinvointiaan.

Panostamme Säästöpankkiryhmässä henkilökohtaiseen asiakaspalveluun, asiointikanavasta riippumatta. Meille on tärkeää, että asiakkaamme saavat itse valita heille parhaiten sopivan asiointikanavan. Säästöpankkiryhmällä on kattava 130 konttorin verkosto, jossa itsenäiset ja paikalliset Säästöpankit palvelevat asiakkaitamme ympäri Suomen. Kasvokkaisen palvelun lisäksi panostamme digitaalisten palveluidemme jatkuvaan kehittämiseen. Säästöpankeissa on aktiivisessa käytössä mm. verkkoneuvottelut sekä asiakkaiden vahvaan tunnistautumiseen hyödynnettävä puhelin- ja mobiilitunnistus. Vuonna 2019 lanseerasimme mobiilipankin, joka mahdollistaa pankkiasioiden hoitamisen mobiilisti ajasta ja paikasta riippumatta Säästöpankin kattavien verkkopankkipalveluiden ohella.

Panostamme jatkossakin digitaalisten palveluiden kehittämiseen, jotta pystymme palvelemaan asiakkaitamme mahdollisimman hyvin. Digitaalisen asiakaskokemuksen taso riippuu oleellisesti digitaalisten palveluiden taustalla olevien prosessien laadusta ja automaatioasteesta. Varmistaaksemme toimivat taustaprosessit ja hyvän valmiuden tulevaisuuden palvelukehitykselle, teimme alkuvuonna 2019 laajan sopimuksen peruspankkijärjestelmämme uudistamisesta. Tämä hanke kuuluu keskeisimpien investointiemme ja kehityshankkeidemme joukkoon seuraavien vuosien ajan.

Säästöpankkiryhmän asiakasmäärän kehitys

Säästöpankkien asiakasmäärä oli vuoden 2019 lopussa noin 470 000, joista henkilöasiakkaiden määrä oli 87 prosenttia, yritysasiakkaiden määrä 10 prosenttia ja maatalous- ja mui-

den asiakkaiden määrä 3 prosenttia. Asiakkaiden määrä oli noin 2,5 prosenttia alhaisempi kuin vuotta aiemmin. Syynä asiakasmäärän pienentymiseen on passiivisten asiakkaiden poistaminen asiakasjärjestelmästä. Pankkiasioitaan Säästöpankissa säännöllisesti hoitavien aktiiviasiakkaiden sekä pankkipalvelunsa Säästöpankkeihin keskittäneiden laajojen asiakkaiden määrä jatkoi kuitenkin kasvuaan myös vuonna 2019. Henkilöasiakkaissa laajojen asiakkaiden määrä kasvoi noin 2 prosenttia ja yritysasiakkaiden määrä noin 6 prosenttia.

Vuonna 2019 Säästöpankit saivat uusia asiakkaita noin 24 500, mikä on noin 15 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Pääsyyinä kasvun hidastumiseen on asuntorahoituksen kasvun hiipuminen edellisvuoden ennätystasosta. Silti Säästöpankkien kotitalouksien lainakanta kasvoi vuonna 2019 noin 50 prosenttia markkinakasvua voimakkaammin.

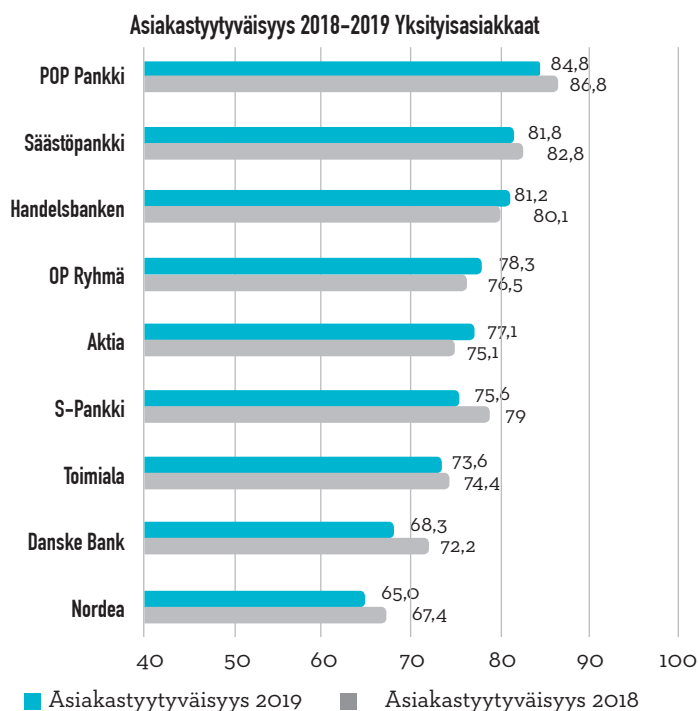
Asiakastyytyväisyys vastuullisuuden mittarina

Asiakkaidemme tyytyväisyys on meille Säästöpankkiryhmässä yksi tärkeimmistä vastuullisen toimintamme mittareista. Seuraamme jatkuvasti asiakkaidemme tyytyväisyyttä, ja pyrimme reagoimaan nopeasti asiakastyytyväisyydessä havaittuihin mahdollisiin muutoksiin.

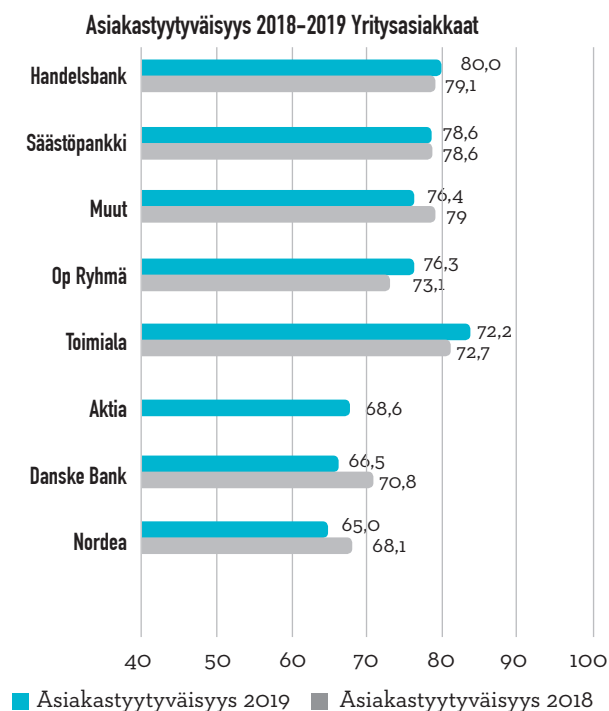
Asiakastyytyväisyysmittausten perusteella Säästöpankit onnistuivat asiakastyössään erittäin hyvin vuonna 2019. Säästöpankeissa mitataan jatkuvasti onnistumista käydyissä asiakasneuvotteluissa. Asiakkailta kysytään aina neuvottelun jälkeen, suosittelevatko he Säästöpankkia neuvottelussa saamansa asiakaspalvelun perusteella. Vuonna 2019 asiakasneuvotteluiden suosittelevaindeksi (NPS) oli 79,9 prosenttia, joka on erinomaisella tasolla, vaikkakin se oli hieman edellisvuotta (81,0 prosenttia) alhaisempi.

Säästöpankit menestyivät erinomaisesti asiakkaiden tyytyväisyyttä ja uskollisuutta mittaavassa EPSI Rating -tutkimuksessa, jossa olivat mukana kaikki Suomen finanssialan merkittävimmät toimijat. Henkilö- ja yritysasiakkaiden tyytyväisyys Säästöpankkeihin oli selkeästi yli toimialan keskiarvon, ja molemmissa asiakasryhmissä Säästöpankit sijoittuivat ansiokkaasti toiseksi. Henkilöasiakkaista 81,8 prosenttia ja yritysasiakkaista 78,6 prosenttia ilmoitti olevansa tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen Säästöpankkiin ja sen tarjoamiin palveluihin. Säästöpankki on ollut yksityis- sekä yritysasiakkaiden asiakastyytyväisyydessä kolmen kärjessä jo kolmen vuoden ajan.

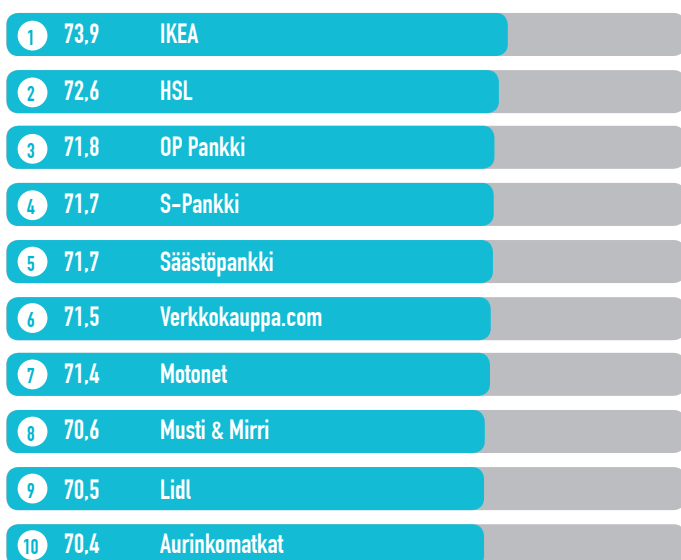

Kuva 12. Asiakastytyväisyys 2018 - 2019 yksityisasiakkaat

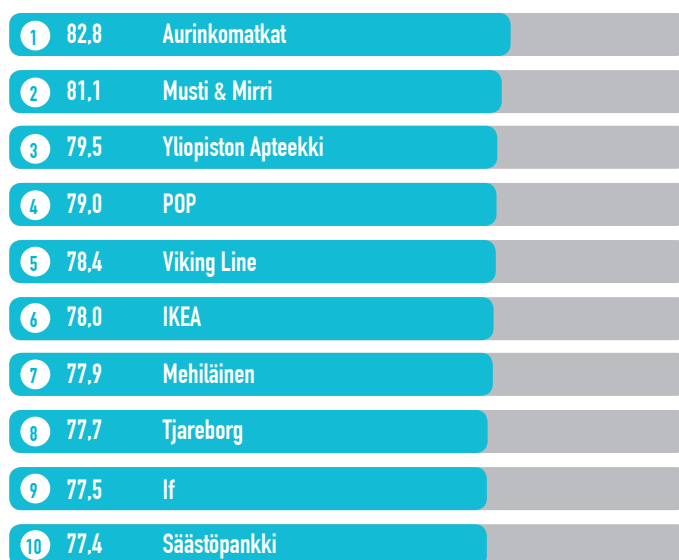

Kuva 13. Asiakastytyväisyys 2018 - 2019 yrityisasiakkaat

Säästöpankki menestyi erittäin hyvin myös vuoden 2019 Suomen Asiakkuusmarkkinointiliiton (ASML) vuosittaisessa Asiakkuusindeksi -tutkimuksessa, jossa selvitetään Suomen markkinoilla toimivien yritysten asiakaskokemusta ja asiakasuskollisuutta kuluttajien näkökulmasta. Asiakkuusindeksi 2019 -tutkimukseen osallistui noin 2700 kuluttajaa arvioiden omia asiakkuuksiaan 55 yrityksessä. Säästöpankki sijoittui asiakasuskollisuudessa hienosti viidennelle sijalle ja oli kymmenen parhaan joukossa myös asiakaskokemusta mitattaessa.

Kuva 14. Asiakasuskollisuus 2019 (Suomen Asiakkuusmarkkinointiliiton Asiakkuusindeksi -tutkimus)

Kuva 15. Asiakaskokemus 2019 (Suomen Asiakkuusmarkkinointiliiton Asiakkuusindeksi -tutkimus)

Asiakkaan talouden kumppani

Säästöpankin asiantuntijat haluavat olla asiakkaidensa talouden kumppaneita. Tahdomme tukea asiakkaitamme niin talouden pitkäjänteisessä suunnittelussa, kuin päivittäisten pankkiasioiden sujuvassa hoitamisessakin. Erityistä Säästöpankeille on se, että kannamme vastuuta paikallisen väestön säästämisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä. Emme esimerkiksi myönnä asiakkaillemme liian suuria lainoja tai luottoja, joista he eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

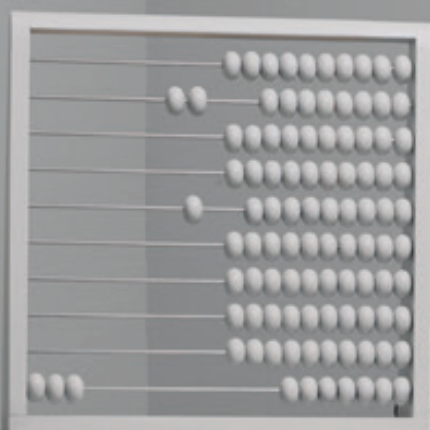
Säästöpankkien henkilöasiakkailla on mahdollisuus tulla Oman talouden tuokioon kartoittamaan omaa taloustilannettaan yhdessä Säästöpankin asiantuntijan kanssa. Oman talouden tuokioissa kartoitetaan asiakkaan senhetkinen elämäntilanne ja talouteen liittyvät asiat, sekä tehdään suunnitelma tulevaisuuteen, noin 5 - 10 vuoden päähän. Oman talouden tuokiot voidaan toteuttaa asiakkaan parhaaksi katsomalla tavalla joko kasvokkain tai verkkotapaamisten kautta. Vuonna 2019 Säästöpankkiryhmässä toteutettiin yhteensä lähes 62 000 Oman talouden tuokioita yhdessä asiakkaiden kanssa.

Oman talouden tuokioiden, kuten muunkin asiakaspalvelumme lähtökohtana, on aina asiakkaan tarve, omat toiveet ja talouden tavoitteet. Säästöpankin asiantuntija miettii yhdessä asiakkaan kanssa asiakkaalle sopivimman kokonaisuuden ja ratkaisuehdotuksen asiakkaan tavoitteiden saavuttamiseen. Keskusteluiden tavoitteena on aina löytää kunkin asiakkaan talouteen ja elämäntilanteeseen sopivin, kestävällä pohjalla oleva ratkaisu, jossa on huomioitu myös mahdolliset yllättävät muutokset. Oman talouden tuokiot käsittävät myös henkilöasiakkaiden sijoitusneuvonnan. Sijoitusneuvontaa antavat vain siihen koulutuksen saaneet sijoitusasiantuntijamme.

Säästöpankin asiantuntijoiden tavoitteena on rakentaa pitkäaikaista yhteistyötä asiakkaan kanssa. Asiantuntijamme ovat säännöllisesti yhteydessä asiakkaisiin myös Oman talouden tuokion jälkeen ja päivittävät taloussuunnitelmaa tarvittaessa asiakkaan elämäntilanteen muuttuessa. Oman talouden tuokiot raportoidaan yhteisten ohjeistusten mukaan, ja keskusteluiden sisältöjä ja tuloksia seurataan. Tuokiot ja niiden seuranta on sidottu myös Säästöpankin asiantuntijoiden tavoitteisiin.

”

Tahdomme tukea asiakkaitamme niin talouden pitkäjänteisessä suunnittelussa, kuin päivittäisten pankkiasioiden sujuvassa hoitamisessakin.

VASTUULLINEN SIOITTAMINEN JA OMISTAJUUS

Säästöpankkien Varainhoito on sitoutunut huomioimaan ympäristön, yhteiskunnallisen vastuun ja hyvän hallintotavan sijoitustoiminnassaan. Näistä tekijöistä käytetään usein lyhennelmää ESG (environment, social, governance). Käyttämämme lähestymistavat vastuulliseen sijoittamiseen ovat vastuullisuuden integrointi sijoitus päätöksentekoon, normipohjainen tarkastelu, poissulkeminen, aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen sekä teemasijoittaminen.

Uskomme, että vastuullinen sijoittaminen edistää saavuttamaan hyvää pitkän aikavälin tuottoa. ESG-tekijöiden huomioiminen auttaa sijoituskohteisiin liittyvien riskien hallinnassa sekä mahdollisuuksien löytämisessä. Vastuullistekijöillä ja niihin liittyvällä sääntelyllä voi olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Tahdomme lisäksi edistää muutosta kohti kestävämpää yritystoimintaa ja yhteiskuntaa.

Säästöpankkien Varainhoito (Sp-Rahastoyhtiö) on allekirjoittanut YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) vuonna 2014 ja on sitoutunut noudattamaan näitä periaatteita sekä raportoimaan vuosittain PRI:lle vastuullisen sijoitustoiminnan toteutumisesta. Olemme myös FINSIF ry:n eli Suomen vastuullisen sijoittamisen yhdistyksen aktiivinen jäsen sekä CDP:n (ent. Carbon Disclosure Project) sijoittaja-allekirjoittaja ilmastonmuutos-, vesi- ja metsäkatoaloitteisiin. CDP on organisaatio, joka kerää yrityskohtaista tietoa mm. ilmastonmuutoksen torjunnasta, vedenkulutuksesta ja kasvihuonepäästöistä.

Vuoden 2019 aikana liityimme Climate Action 100+ -sijoittaja-aloitteeseen, joka pyrkii vaikuttamaan yli sataan suuripäästöisimpään yritykseen eri toimialoilla. Lisäksi allekirjoitimme viime vuonna päättäjille suunnatun maailmanlaajuisen "Global Investor Statement to Governments on Climate Change" -sijoittaja-aloitteen Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden tukemiseksi.

Lokakuussa 2019 Sp-Rahastoyhtiön hallitus hyväksyi uudet vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä omistajaohjauspolitiikan. Vuoden aikana lisäsimme tietoisuutta vastuullisesta sijoittamisesta Säästöpankkiryhmässä. Järjestimme säännöllisesti sijoitustoiminnon ja varainhoidon yhteisiä palavereja. Säästöpankkien tilaisuuksissa sekä verkko-seminaareissa esittelimme vastuullista sijoittamista ja sen toteutumista käytännössä.

Julkaisemme puolivuosittain Säästöpankkien Varainhoidon vastuullisuuskatsauksen. Katsauksessa kerromme mitä olemme tehneet vastuullisen sijoittamisen osalta sekä julkaisemme tietoa rahastojemme vastuullisuusmittareista. Rahastokohtaisista tiedoista löytyy esimerkiksi vastuullisuus pisteytykset ja -arvosanat sekä hiilijalanjäljet. Kerromme myös esimerkiksi mitkä rahastoistamme ovat saaneet Morningstarin Low Carbon -merkin ja mikä on rahastojemme sijoituskohteiden positiivinen ympäristövaikutus. Katsaus on luettavissa nettisivuillamme.

Vastuullisuuden johtaminen ja organisointi sijoitustoiminnassa

Vastuullinen sijoittaminen on kiinteä osa sijoitustoimintaamme. Sijoitusten vastuullisuudesta ja kokonaisuudesta vastaa Sp-Rahastoyhtiön toimitusjohtaja. Kukin salkunhoitaja vastaa vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamisesta ja soveltamisesta käytännössä. Vastuullisen sijoittamisen asiantuntija kehittää, kouluttaa ja koordinoi vastuullista sijoittamista eri omaisuuslajeissa sekä raportoi vastuullisuuden toteutumisesta sijoitustoiminnassa. Sp-Rahastoyhtiön hallitus vahvistaa säännöllisesti vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja seuraa vastuullisuuden toteutumista.

Uskomme, että vastuullinen sijoittaminen edistää saavuttamaan hyvää pitkän aikavälin tuottoa

Vastuullisuuden integrointi sijoituspäätöksentekoon

Säästöpankkien Varainhoidossa vastuullisuuden periaatteiden soveltaminen on integroitu suoraan osaksi sijoitusprosessia, eli ESG-tekijöiden huomioiminen ja arviointi tapahtuvat osana sijoituspäätöksentekoa ja -analyysiä. Salkunhoitaja arvioi olennaisia sijoituskohteen vastuullisuuteen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia osana muuta sijoituskohteen analyysiä.

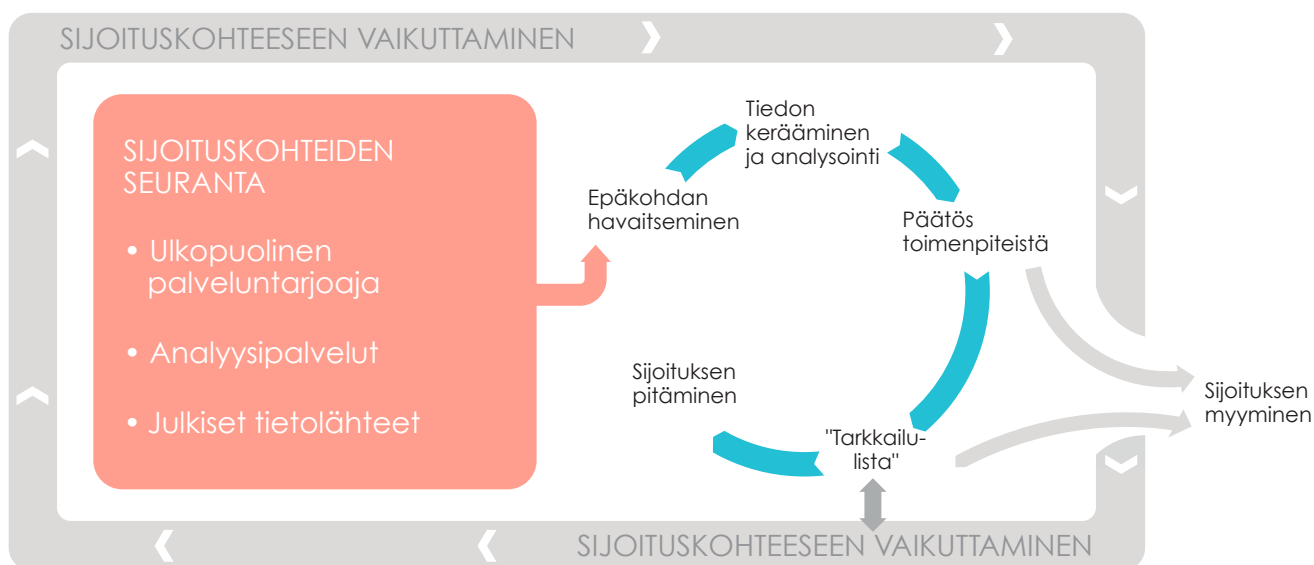
Vastuullisuus on yksi arviointiperuste yhteistyökumppania valittaessa. Ulkoisten rahastosijoitusten osalta pyrimme löytämään yhteistyökumppaneita, joiden sijoitusfilosofia ja lähestymistapa vastaavat omia valintojamme. Ulkoisten rahastojemme varainhoitajia valitessa suosimme niitä, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen PRI-periaatteet. Vuoden 2019 lopussa kaikki käyttämämme ulkoiset varainhoitajat olivat allekirjoittaneet nämä periaatteet. Lisäksi sijoitamme ainoastaan rahastoihin, joiden hallinnointiyhtiö sijaitsee valtiossa, joka on liittynyt OECD:n AEOI-sopimukseen eli automaattista verotietojen vaihtoa koskevaan sopimukseen tai tähän rinnastettavaan FATCA-sopimukseen USA:n osalta.

Ulkopuolisen palveluntarjoajan lisäksi käytämme vastuullisuuden arvioimisessa yritysten vastuullisuusraportteja, uutis-

sia, kansalaisjärjestöjen sekä muiden julkisten tietolähteiden kautta saatavia tietoja.

Kansainvälisten normien ja sopimusten seuranta

Seuraamme miten suorat sijoituskohteemme toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Tarkasteltavat normit ja sopimukset pohjautuvat mm. YK:n Global Compact sopimukseen, OECD:n monikansallisille yrityksille antamaan ohjeistukseen sekä ILO:n kansainväliseen työoikeuksien julistukseen. Epäkohdan havaitessamme pyrimme selvittämään yrityksen toimenpiteet ja halukkuuden korjata epäkohdan taustalla olevat tekijät. Olemme mahdollisesti yhteydessä yritykseen joko suoraan tai palveluntarjoajan kautta saadaksemme lisätietoa ja vaikuttaaksemme heidän toimintaansa. Suljemme suorien sijoitusten ulkopuolelle yritykset, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä sopimuksia ja jotka eivät aktiivisesti osoita korjaavansa epäkohtaa. Käsittelemme nämä aina tapauskohtaisesti. Käymme säännöllisesti läpi kaikki suorat osakesijoituksemme ja yrityslainamme normirikkomusten osalta. Seurannassa käytetään apuna ulkopuolista palveluntarjoajaa.

Kuva 16. Sijoituskohteiden seuranta

Teemasijoittaminen ja poissuljeta

Finsfin jäsenilleen tekemän tuoreen markkinatutkimuksen (2019) mukaan vastaajaorganisaatiot määrittivät vastuullisen sijoittamisen keskeisimmiksi tulevaisuuden trendeiksi tekijöitä, jotka ovat esillä myös laajemmin yhteiskunnassa ja julkisessa keskustelussa. Ilmastonmuutoksen ja megatrendien jälkeen tärkeimmiksi aiheiksi nousivat vaikutukset ja vaikuttavuus sekä vaikuttavuussijoittaminen.

Osa sijoittajista haluaa valita sijoituskohteensa niin, että ne paremmin vastaavat heidän arvomaailmaansa. Sijoittajat pyrkivät tuoton lisäksi saamaan positiivista, mitattavaa vaikutusta sijoituksiltaan.

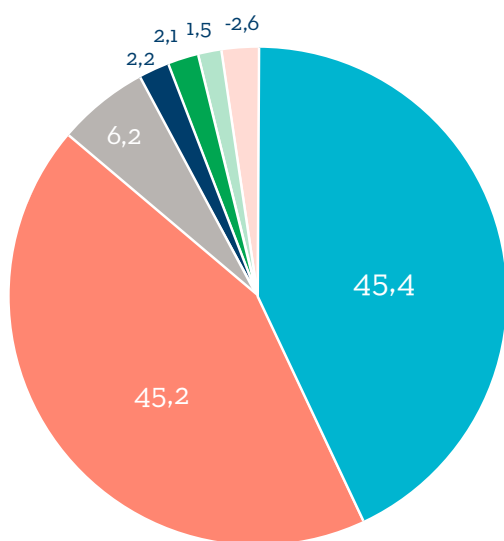
Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto

Vuonna 2018 laajensimme vastuullisen sijoittamisen lähestymistapoja temaattiseen sijoittamiseen. Ympäristön kestävä

käyttöä edistävä Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto aloitti toimintansa 31.12.2018. Rahaston sijoituskohteet keskittyvät ilmastonmuutoksen torjumiseen ja ympäristöönovaatioihin. Sijoituskohteiden tulee myös edistää kestävä ja vastuullista kehitystä. Rahaston arvo vuoden 2019 lopussa oli 6,96 miljoonaa euroa, joka on 0,22 prosenttia Säästöpankkien Varainhoidon rahastojen kokonaispääomistä.

Säästöpankki Ympäristö -rahaston sijoitukset koostuvat suorista osakesijoituksista, osakerahastoista, pääomasijoituksista sekä korkopohjaisista sijoituksista. Suoria osakesijoituksia tehdään yrityksiin, jotka edistävät kestävä ja vastuullista tuotantoa. Osakerahastosijoituksia ovat kestävä kehityksen osakerahastot ja ETF:t. Korkosijoituksia ovat esimerkiksi vihreitä joukkovelkakirjalainoja sisältävät korkorahastot sekä vihreät joukkovelkakirjalainat. Pääomasijoitukset tehdään ympäristöä edistäviin kohteisiin, kuten uusiutuvaan energiaan. Alla olevasta kuvasta näkyy tarkempi jakauma Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahaston sijoituksista per 31.12.2019.

SIJOITUSTEN JAKAUMA

SIJOITUSTEN JAKAUMA %

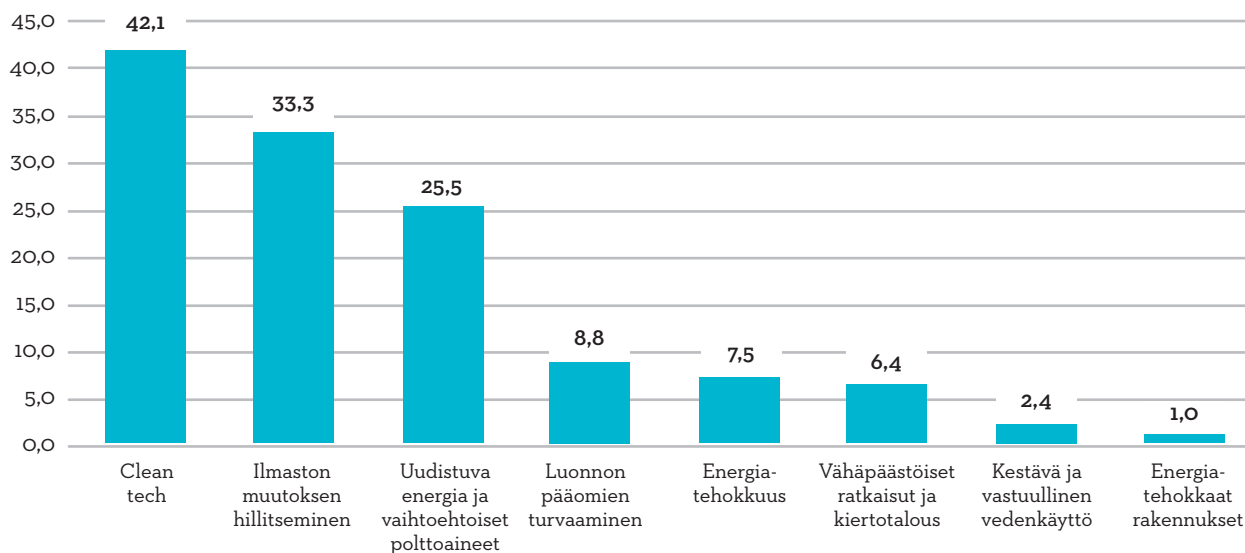
- Kestävän kehityksen osakerahastot
- Suorat osakesijoitukset
- Vihreät joukkovelkakirjalainarahastot
- Käteinen
- Pääomarahastot
- Suorat vihreät joukkovelkakirjalainat
- Muut

Lähde: Sp-Rahastoyhtiö Oy

Kuva 17. Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahaston sijoitusten jakauma 31.12.2019

Rahaston sijoituskohteet tullaan lähtökohtaisesti valitsemaan niin, että ne edistävät kestävää ja vastuullista kehitystä kuten esimerkiksi kiertotalous, puhdas teknologia, uusiutuva energia ja energiatehokkuus, kestävä vedenkäyttö ja jätehuolto tai luonnonpääomien turvaaminen. Alla olevista kuvista ensimmäinen kertoo rahaston suorien osakesijoitusten ympäristöratkaisut per liikevaihto per 31.12.2019. Toisessa kuvassa on suorien ja rahastumuotoisten vihreiden joukkovelkakirjalainojen varojen käyttötarkoitus per 31.12.2019.

YMPÄRISTÖRATKAISUT %

Prosentuaalinen osuus liikevaihdosta, josta yrityksen tuottamat palvelut tai tavarat auttavat ratkaisemaan suuria ympäristöön liittyviä haasteita.

Luku on laskettu salkun painotettuna keskiarvona, jossa on käytetty omistuksessa olevien yritysten sitä liikevaihdon osuutta, joka koostuu kestävä kehityksen ympäristöön liittyvistä ratkaisuista. Yrityksellä voi olla toimintaa useammassa kategoriassa.

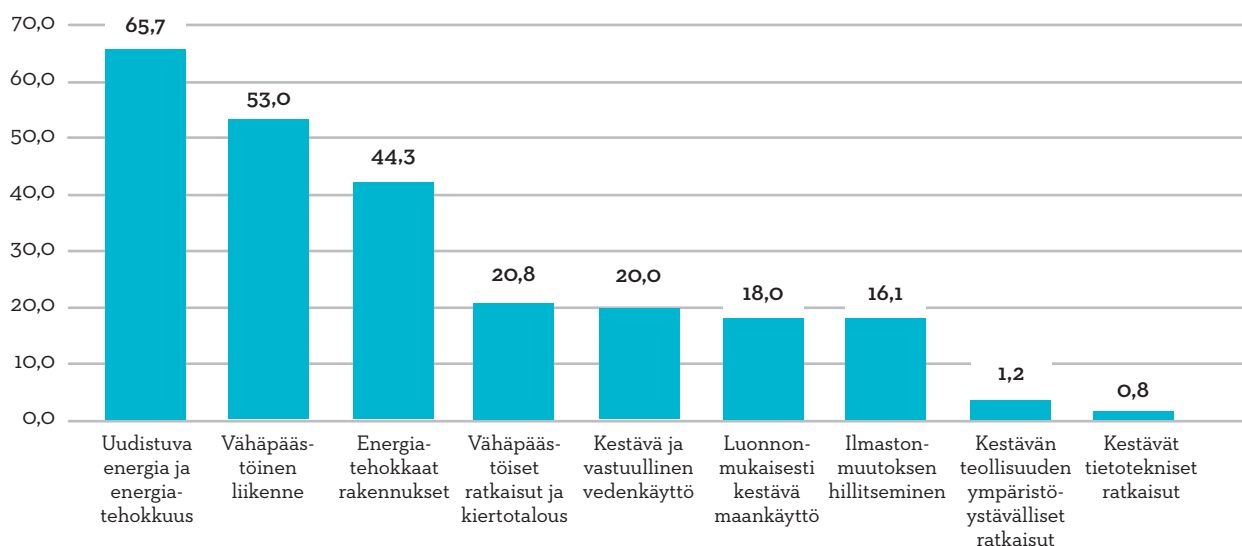
Kattavuus 89 %.

Lähteet: Sp-Rahastoyhtiö Oy, MSCI ESG Research LLC

Kuva 18. Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahaston suorien osakesijoitusten positiiviset ympäristövaikutukset 31.12.2019

VAROJEN KÄYTTÖTARKOITUS ERI KATEGORIOIDEN MUKAISESTI

VAROJEN KÄYTTÖ %

Osalla joukkovelkakirjalainoista on varojen käyttö useammassa eri kategoriassa.

Lähteet: Sp-Rahastoyhtiö Oy, liikkeeseenlaskijat, muut varainhoitajat

Kuva 19. Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahaston suorien ja rahastumuotoisten vihreiden joukkovelkakirjalainasijoitusten varojen käyttötarkoitus eri kategorioiden mukaisesti 31.12.2019

” YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ovat universaaleja ja ne kuuluvat meille kaikille.

Kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals, SDG) hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa vuonna 2015. Tämä kestävän kehityksen tavoiteohjelma on voimassa vuoteen 2030 saakka (Agenda 2030). YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ovat universaaleja ja ne kuuluvat meille kaikille. Kestävän kehityksen päämäärä on poistaa äärimmäinen köyhyys ja tähdätä kestäväan kehitykseen. Se onnistuu huomioimalla sekä ympäristö, ihmiset, ihmisoikeudet ja taloudellinen näkökulma tasavertaisesti. Päätaavoitteita on yhteensä 17. Olemme myös analysoineet mitä kestäväan kehityksen tavoitetta Säästöpankki Ympäristön vihreät joukkovelkakirjalainasijoitukset edistävät. Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahaston suorat ja rahastomuotoiset vihreät joukkovelkakirjalainasijoitukset edistävät erityisesti kestäväan kehityksen tavoitteita 11 ja 13, jotka tähtäävät kestäviin kaupunkeihin ja yhteisöihin sekä ilmastotekoihin.

Kuva 20. Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahaston kestäväan kehityksen tavoitteet

Poissuljenta

Suljemme pois suorista sijoituksistamme kiistanalaisia eli kansainvälisin sopimuksin kiellettyjä aseita valmistavat, myyvät tai markkinoivat toimijat. Kiistanalaisia aseita ovat esimerkiksi maamiinat, rypälepommit, biologiset ja kemialliset aseet sekä joissain tapauksissa ydinaseet.

Olemme poissulkeneet suorista sijoituksistamme hiilenkäyttäjiä ja -tuottajia. Poissulkeminen koskee kaivosyhtiöitä, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia tulee energian tuottamiseen käytetystä hiilestä tai yrityksen energiahiilen tuotantomäärät ovat suuria. Sähköyhtiöistä poissulku koskee niitä, jotka käyttävät merkittävästi hiiltä polttoaineena. Tämänkaltaisen yrityksen kohdalla voidaan tehdä poikkeus, jos sillä on uskottavia suunnitelmia hiilenkäyttönsä ja ilmastovaikutustensa pienentämiseksi.

Emme myöskään sijoita suoraan tupakanvalmistajiin.

Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahastolla on yllämainittujen poissulkujen osalta tiukemmat vaatimukset. Rahaston arvo oli 0,22 prosenttia Säästöpankkien Varainhoidon rahastojen kokonaispääomista per 31.12.2019.

Ilmastonmuutoksen hillintä sijoitustoiminnassa

Ilmastonmuutos on yksi merkittävimpiä maapallon hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös merkittäviä taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta.

Ilmastonmuutos ja ympäristön hyvinvointi ovat teemoja, jotka ovat nousseet keskeiseen asemaan myös poliittisessa keskustelussa. Ympäristötekijät ja ilmastonmuutos ovat aiheita, jotka näkyvät yritysten strategisissa tavoitteissa ja liiketoiminnan suunnittelussa. Ilmastonmuutoksen kiihtyminen johtaa väistämättä lainsäädännön muutoksiin ja sitä kautta yritysten toimintaympäristö tulee muuttumaan merkittävästi. Ympäristöasioista on tullut yrityksille merkittävä kilpailutekijä ja sijoittajille tuotonlähde. Uusia teknologioita syntyy jatkuvasti ja vanhoja tuotantomalleja kehitetään vastaamaan kestävä kehityksen ja ilmastonmuutoksen haasteeseen. Alansa edelläkävijät ovat usein etulyöntiasemassa muuttuvassa toimintaympäristössä.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin on myös sijoittajan syytä varautua riskienhallinnan ja paremman tuotto-riskisuhteen tavoittelun suhteen. Toisaalta ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen tarjoaa sijoittajille uusia sijoituskohteita ja muita potentiaalisia, hyödynnettäviä mahdollisuuksia.

Otamme sijoitustoiminnassamme huomioon rahastojemme kohdeyritysten toiminnan ilmastovaikutukset. Olemme poissulkeneet tietyt toimialoja ilmastonmuutokseen liittyvien taloudellisten vaikutusten vuoksi. Lisäksi käytössämme on erilaisia tunnuslukuja, joiden avulla lisäämme rahastojemme ympäristövaikutusten ja hiiliriskin läpinäkyvyyttä.

Ilmastoskenaarioanalyysit ja -stressitestit osake- ja korkorahastoillemme

Viime vuoden loppupuolella laskimme ensimmäistä kertaa ilmastoskenaarioanalyysit sekä stressitestit osake- ja korkorahastoillemme. Skenaarioanalyysit toteutettiin 2 degree Investing Initiativen PACTA-menetelmää käyttäen. PACTA-menetelmä analysoi tiettyjen toimialojen merkittävimpiä kasvihuonekaasujen päästäjiä sekä miten näiden yhtiöiden näkymät ovat suhteessa IEA:n kestävä kehityksen skenaarioon. Stressitestit toteutettiin myös 2 degree Investing Initiativen kehittämällä työkalulla. Työkalu laskee mahdolliset muutokset salkun arvossa suhteessa kolmeen eri Englannin keskuspankin määrittelemään ilmastoskenaarioon. Analyysit toteutettiin 13 Säästöpankkirahastolle. Lisää Säästöpankkien varainhoidon näkemyksistä TCFD- viitekehikkoon liittyen on kuvattu myöhemmin kappaleessa Säästöpankkiryhmän suorat ja välilliset vaikutukset ilmastonmuutokseen ja sen vaikutus Säästöpankkiryhmään.

Rahastojen hiilijalanjäljet

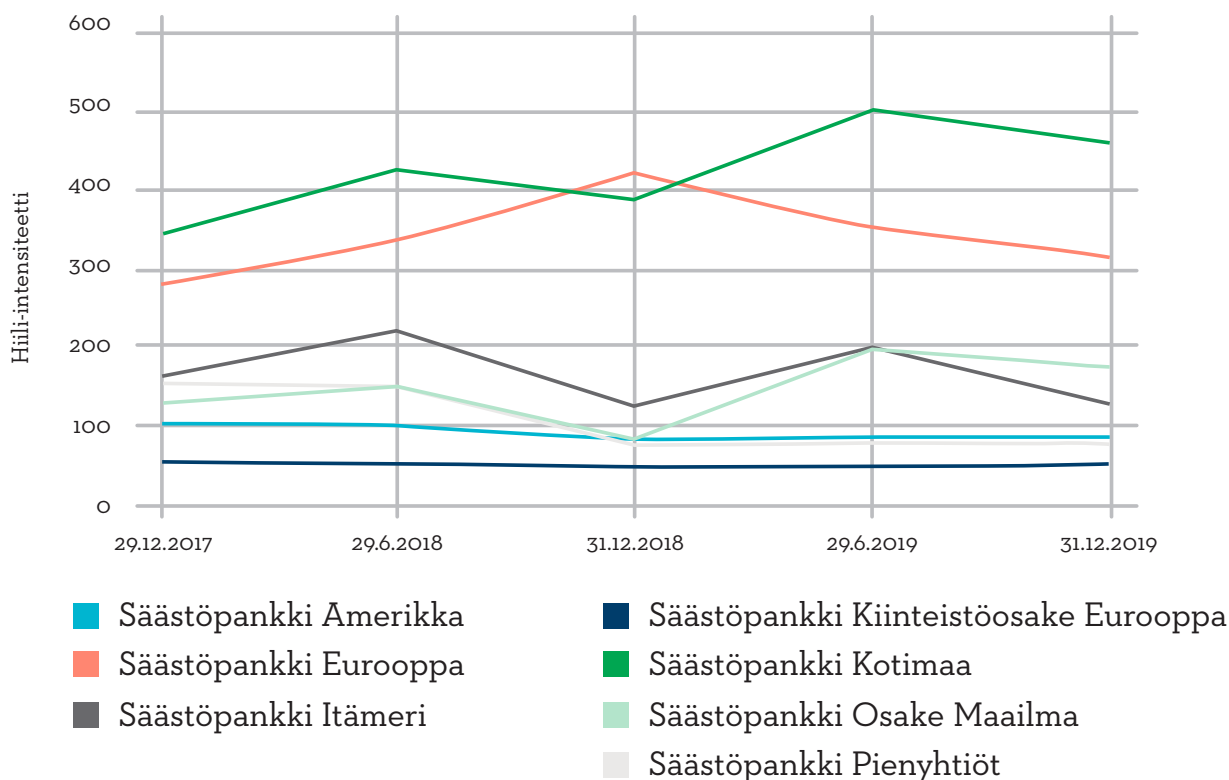
Hiili-intensiteettiluku on yksi tapa arvioida sijoituskohteiden ilmastovaikutuksia ja läpinäkyvyyttä. Luku lasketaan puolivuosittain niille Säästöpankkirahastoille, joissa on suoria osake- ja yrityslainasijoituksia. Julkaisemme tunnusluvun, jos kattavuus on yli 50 prosenttia rahaston omistuksista. Kannustamme kohdeyrityksiä raportoimaan kasvihuonepäästöistään ja toimistaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

	 Hiili-intensiteetti (t CO ₂ / liikevaihto milj. USD)	 31.12.2019 Kattavuus (%)
Säästöpankki Amerikka	84,2	91
Säästöpankki Eurooppa	312	99
Säästöpankki Itämeri	126	75
Säästöpankki Kiinteistöosake Eurooppa	51,6	90
Säästöpankki Kotimaa	457	79
Säästöpankki Osake Maailma	174,6	90
Säästöpankki Lyhytkorko	65,6	50

Taulukko 4. Säästöpankkirahastojen hiilijalanjäljet per 31.12.2019

SÄÄSTÖPANKKIRAHASTOJEN HIILIJALANJÄLJEN KEHITYS

Lähteet: Sp-Rahastoyhtiö Oy, MSCI ESG Research LLC

Kuva 21. Säästöpankkirahastojen hiilijalanjäljen kehitys

Sijoitusten hiilijalanjäljen laskentatapa

Hiilijalanjäljen laskennassa käytetty TCFD:n suosittelemaa hiili-intensiteetiluku kuvastaa rahaston hiilipäästöjä suhteessa omistettujen yhtiöiden liikevaihtoon. Laskennassa yksittäisten omistusten päästöt jaetaan yrityksen liikevaihdolla. Yhtiökohtaiset hiili-intensiteetiluvut painotetaan yhtiön osuudella rahastossa ja painotetut luvut lasketaan yhteen. Kasvihuonepäästöt ilmoitetaan hiilidioksiditonneina ja liikevaihto miljoonina Yhdysvaltain dollareina (t CO₂e / milj. USD).

Tunnuslukujen laskennassa käytetään yritysten suoria kasvihuonepäästöjä (scope 1) sekä epäsuoria päästöjä (scope 2). Suorilla kasvihuonepäästöillä tarkoitetaan päästöjä, jotka ovat peräisin yrityksen omistamista tai kontrolloimista lähteistä, kuten itse tuotetusta energiasta. Epäsuoriin päästöihin kuuluvat yrityksen hankkimasta energiasta aiheutuvat päästöt, pääosin ostosähkö tuotannosta tulevat päästöt.

Päästöjen laskennassa käytetään hiilidioksidiekvivalentteja, jotka kuvaavat eri kasvihuonekaasujen yhteenlaskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta. Yrityskohtaiset päästöluvut perustuvat uusimpiin saatavilla oleviin tietoihin.

Rahaston laskenta-ajankohdan painotuksilla on suuri vaikutus rahaston hiilijalanjälkeen. Salkun omistusten ostojen ja myyntien seurauksena rahaston hiilijalanjälki voi vaihdella voimakkaastikin. Päästöt sektoreiden välillä vaihtelevat suuresti, jolloin myös rahaston kohdemarkkinan sektorirakenne vaikuttaa hiilijalanjäljen suuruuteen. Päästölaskelmat perustuvat yritysten raportointiin lukuihin sekä sektorikohtaisiin arvioihin, minkä seurauksena kaikista yrityksistä ei ole saatavilla tietoja.

Aktiivinen omistajuus osana vastuullisuutta

Olemme aktiivinen omistaja, mikä tarkoittaa mm. osallistumista omistamiemme yritysten yhtiökokouksiin sekä vuoropuhelua yritysten kanssa. Erityisesti seuraamme niiden yhtiöiden kehitystä, joiden osakkeita rahastojen salkkuihin sisältyy. Pyrkimyksenä on lisätä avoimuutta, läpinäkyvyyttä sekä vastuullisuuden toteutumista kohdeyritysten toiminnassa. Olemme tarvittaessa joko suoraan tai palveluntarjoajan kautta yhteydessä yhtiöihin ja pyrimme vaikuttamaan siihen, että yritykset puuttuvat epäkohtiin ja edistävät vastuullista toimintatapaansa. Yritystapaamisissa pyrimme keskustelemaan vastuullisuuden liittyvistä asioista ja korostamaan niiden merkitystä.

Säästöpankkien Varainhoito toteuttaa omistajapolitiikkaansa osallistamalla omistajajoukon periaatteiden mukaisesti rahastojen sijoituskohteena olevien yhtiöiden yhtiökokouksiin. Sp-Rahastoyhtiön hallituksen hyväksymä omistajapolitiikka on päivitetty syksyllä 2019. Harkitsemme yhtiökokouksiin osallistumista kokouskohtaisesti. Otamme huomioon esityslistan sisällön, kuten esityslistan aiheiden yhteiskunnallisen merkityksen sekä rahastojemme suhteellisen omistusosuuden suuruuden ja rahastojemme

vaikutusmahdollisuudet yksittäisessä kokouksessa. Edellä mainitulla perusteella Säästöpankkirahastoistamme viisi osallistui vuoden 2019 aikana suomalaisten osakeyhtiöiden varsinaisiin yhtiökokouksiin. Sijoitusrahastoista Säästöpankki Pienyhtiöt: 18 yhtiökokousta, Säästöpankki Kotimaa: 17, Säästöpankki Itämeri: 11, Säästöpankki Korko Plus: viisi ja Säästöpankki Ympäristö: kaksi. Lisäksi Säästöpankki Kotimaa osallistui yhteen ylimääräiseen yhtiökokoukseen. Yhtiökokouksissa ei ollut äänestyksiä.

Vuonna 2019 tapasimme salkuissamme olevien pörssiyritysten ylintä johtoa ja sijoittajasuhteiden (IR) yksikköä säännöl-

lisesti. Säästöpankkirahastoissa ja varainhoidon salkuissa oli vuodenvaihteen lopussa yhteensä 353 eri listattua osaketta, joista 19 prosentin kanssa keskusteltiin ympäristöön ja sosiaalisiin tekijöihin liittyvistä asioista. Tapasimme vuoden aikana myös muita yrityksiä, jotka eivät ole sijoitussalkuissamme.

Tapaamisten aiheina on ollut esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyviä asioita, kuten yrityksen päästöt, raportointi TC-FD-kehikon mukaisesti, uuden teknologian mahdollistamat tehostamiset tuotannossa sekä kiertotalous. Muita asioita oli esimerkiksi vastuullisuuden huomioiminen yhtiön johdon palkitsemisessa.

Tahdomme myös edistää vastuullisen sijoittamisen yleistymistä ja kehittymistä. Olemme olleet puhumassa vastuullisesta sijoittamisesta erilaisissa tilaisuuksissa, kuten ryhmän sisäiset tilaisuudet ja asiakastilaisuudet, oppilaitoksissa ja yliopistoissa, paneelikeskusteluissa sekä muissa tilaisuuksissa. Olemme myös tukeneet vastuullisen sijoittamisen tietoisuutta olemalla osallisena maisterintutkielmissa, väistökirjatutkimuksissa sekä muissa tutkimuksissa liittyen vastuulliseen sijoittamiseen.

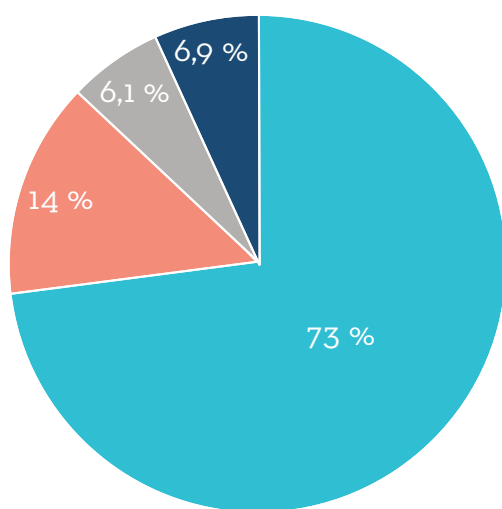

VASTUULLINEN JA KESTÄVÄ LUOTONANTO

Vastuullinen luotonanto

Säästöpankkiryhmän pankkitoiminnan luottokanta oli vuoden 2019 lopussa 8 842 miljoonaa euroa. Taseessa olevista luotoista henkilöasiakkaiden osuus oli 73%, yritysasiakkaiden osuus ilman asuntoyhteisöjen luottoja 14%, asuntoyhteisöjen osuus 6% ja maatalousyrittäjien ja muiden osuus oli 7%.

LUOTOT ASIAKASRYHMITTÄIN 31.12.2019

- Henkilöasiakas
- Yritysasiakas
- Asuntoyhteisö
- Maatalousasiakas ja muut

Kuva 22. Luotot asiakasryhmittäin per 31.12.2019

Säästöpankkiryhmän luotonanto perustuu luottolaitoslakiin, kulltiansuojalakiin, Finanssivalvonnan ohjeisiin ja määräyksiin sekä muihin hyvään luotonantotapaan liittyviin säännöksiin. Säästöpankkien liiketoiminta perustuu yhteenliittymän hallituksessa hyväksytyyn ryhmän strategian mukaisesti vähäriskiseen vähittäispankkitoimintaan ja säästöpankin riskinotto on maltillista. Säästöpankkiryhmän keskusyhteisön hallitus ohjaa ja johtaa säästöpankkien luotonantoa Säästöpankkiryhmän ryhmätason luottoriskistrategialla, luottohallinnon ohjeella ja luotto-ohjeella, jotka pohjautuvat viranomaismääräyksiin ja ohjeisiin. Näiden ohjeiden pohjalta jokainen säästöpankki vahvistaa pankkitason ohjeensa.

Säästöpankkiryhmän luottoriskistrategialla ja sitä täydentävillä ohjeilla varmistetaan ryhmän yhteiset vastuullisen luoton myöntämisen kriteerit ja toimintatavat myös silloin, jos asiakkaalle tulee maksuvaikeuksia. Maksuvaikeuksiin joutuneiden asiakkaiden tunnistamiseen, hoitamiseen, seurantaan ja raportointiin liittyvä ohjeistus löytyy Säästöpankkien Yhteenliittymän toimintaohjeesta Ongelma-asiakkaiden tunnistaminen ja hallinta.

Säästöpankkiryhmän vastuullisen luotonannon tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellista hyvinvointia rahoittamalla kannattavia ja eettisesti hyväksyttäviä sekä asiakkaan velanhoitokyvyn rajoissa olevia hankkeita. Tuntemme vastuumme rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä. Säästöpankkien yhteenliittymässä on määritelty asiakkaan tuntemiseen ja rahanpesun estämiseen liittyvä verkkokoulutus, jonka suorittaminen on pakollista säännöllisin väliajoin kaikilla organisaatiotasolla.

Toisaalta tehtävänämmä on varmistaa, ettei asiakas ylivelkaannu tai joudu maksuvaikeuksiin virheellisesti mitoitettun velanhoitokyvyn takia. Tavoitteenamme on kartoituksen kautta löytää asiakkaalle ja asiakkaan hankkeeseen sopivat, Säästöpankkiryhmän tai kumppaniemme palveluvalikoimaan kuuluvat lainatuotteet. Tyytyväisten asiakkaiden suosittelemina pystymme kasvattamaan Säästöpankkiryhmän riskinkantokykyä ja sitä kautta voimme rahoittaa myös uusien asiakkaiden hankkeita.

Asiakailta saadut palautteet käsitellään Yhteenliittymän Asiakasvalitusten ja -palautteiden käsittely -ohjeen mukaisesti. Tällä ohjeella määritellään yhtenäiset toimintatavat ja periaatteet asiakasvalitusten ja asiakaspalautteiden käsittelyssä Säästöpankeissa. Kaikki saadut valitukset ja palautteet käsitellään yhteneväisesti ohjeistuksen mukaisesti. Yhteenveto valituksista ja palautteista raportoidaan säästöpankin johdolle säännöllisin väliajoin.

Rahoitukseen liittyvät asiakasvalitukset ja -palautteet kirjataan järjestelmään ja akuutteihin palautteisiin vastataan heti. Muissa tilanteissa valitukset ja palautteet vastuutetaan ja asiakkaalle vastataan asiakkaan toivomalla tavalla ilman aiheetonta viivästystä.

Kehitysideat tallennetaan kyseisen säästöpankin järjestelmään ja ohjataan pankissa nimetyille henkilölle, joka arvioi kehitysidean ja tarpeen mukaan käynnistää toimenpiteitä pankin palvelun tai tuotteiden kehittämiseksi. Mikäli pankki arvioi kehitysidean toteuttamiskelpoiseksi, mutta toteutus ei ole pankin päätettävissä, kehitysidea lähetetään Säästöpank-

kikeskukseen tuotealueesta vastaavalle tuotepäällikölle.

Saamme asiakaspalautetta myös NPS-kyselystä (asiakasneuvotteluiden suosittelevuudeksi), jolla seurataan asiakastytyvyyttä. Vuoden 2020 NPS tavoitteeksi henkilöasiakkaille on asetettu 83 ja yritys- ja maatalousyrittäjille 80. NPS-kyselystä on kerrottu lisää kappaleesta vastuullinen asiakastyö - asiakastytyvyys vastuullisuuden mittarina.

Vastuullisen luotonannon toteuttamista seurataan Yhteenliittymätasolla luottoriskistrategiassa määriteltyjen riskirajamittareiden avulla. Mittareina käytetään mm. maksuviiveiden ja järjestämättömien seuranta sekä vastuiden maturiteettikaavaa. Yhtenä mittariston tavoitteena on seurata,

- ettei asiakkaita yliluototeta
- että asiakkaiden ongelmiin tartutaan, jottei asiakas joudu suurempiin vaikeuksiin maksamattomien luottojen takia
- ettei luotoille myönnetä liian pitkiä laina-aikoja, jotta asiakkaan maksettavaksi tuleva korkojen kokonaismäärä säilyy järkevällä tasolla.

Vastuullisuus asiakkaidemme rahoittamisessa

Digitalisoimme asteittain toimintaamme. Asiakas voi käydä luottoneuvottelun säästöpankin konttorin lisäksi puhelimitse tai verkkoneuvotteluna. Vuoden 2020 aikana otamme käyttöön luottoasiakirjojen sähköisen allekirjoituksen, jolloin asiakkaan ei tarvitse allekirjoittaa luottoasiakirjoja pankin konttorissa. Myös sähköinen asuntokauppa mahdollistuu vuoden 2020 aikana. Näin toimien säästämme asiakkaan aikaa ja vähennämme yhdessä asiakkaidemme kanssa hiilijalanjälkeä. Tulevina vuosina uusiessamme peruspankkijärjestelmiä mahdollistamme myös automaattisen päätöksenteon henkilöasiakaslainoille.

Myöntäessämme luottoa asiakkaillemme laskemme käytävissä olevilla tiedoilla asiakkaan maksukyvyyn ja arvioimme huolellisesti vakuudeksi tarvittavan omaisuuden arvon. Pyrimme ottamaan huomioon asiakkaan taloudellisen turvallisuuden ja luotettavan toiminnan menestymisen mahdollisuudet.

Yritysluottokannan toimialajakauma

Toimiala (1 000 euroa)	31.12.2019	31.12.2018
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	6,4 %	6,3 %
Teollisuus	5,7 %	5,8 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	0,9 %	1,1 %
Rakentaminen	9,0 %	8,8 %
Kauppa	7,0 %	7,6 %
Hotelli ja ravintola	2,9 %	3,0 %
Kuljetus	2,9 %	3,2 %
Rahoitus	1,6 %	1,6 %
Kiinteistö	53,2 %	51,9 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	5,8 %	5,7 %
Muut palvelut	4,6 %	4,9 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Taulukko 5. Yritysluottokannan toimialajakauma per 31.12.2019

Osana vastuullista luotonantoa asiakkaan takaisinmaksukyvyn arvioinnissa huomioimme korkoriskiinkin liittyvät asiat, tarjoamme asiakkaan tilanteeseen sopivia korkosuojaustuotteita ja kannustamme asiakasta varautumaan yllättäviin tilanteisiin ja tulevaisuuden hankintoihin jatkuvan säästämisen ratkaisuilta. Vastuullinen luotonanto käsittää myös riskien selittämisen asiakkaalle ymmärrettävästi; hankkeen riskien ymmärtäminen tukee asiakkaan päätöksentekoa. Samalla vahvistamme asiakkaan finanssilukutaitoa talouden valmentajan roolissamme.

Vastuulliseen toimintaan kuuluu asiakkaan auttaminen myös tilanteissa, joissa asiakkaan luotonhoitokyky on heikentynyt. Painotamme asiakkaalle yhteydenoton tärkeyttä, mikäli lainan hoitamisessa tulee ongelmia. Yhdessä asiakkaan kanssa löydämme usein ratkaisuja, joilla asiakas pääsee vaikean tilanteen yli.

Säästöpankkien yritystoiminnan kohderyhminä ovat hyvämaineiset, pääsääntöisesti kunkin pankin omalla toimialueella toimivat mikro- ja pienet yritykset, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalousasiakkaat sekä julkisen sektorin toimijat. Säästöpankkiryhmä ei ota asiakkaaksi eikä rahoita ns. pikavippitoimintaa tarjoavia yrityksiä eikä virtuaalivaluutan liikkeellelaskijoita. Rahoitamme säästöpankkien toimialueiden yrityksiä, jolla edistämme alueen työllisyyttä ja mahdollistamme omalta osaltamme talouden kasvua ja sen kehittymistä. Säästöpankit toimivat pääsääntöisesti paikallisesti ja juuri Säästöpankkien paikallistuntemus antaa hyvät edellytykset yritysten toiminnan vastuullisuuden arvioimiseksi.

Säästöpankkiryhmän yritysrahoituksessa käytetään Suomen Asiakastiedon vastuulliseen luotonmyöntöön liittyvää palvelua. Palvelu on ryhmän tarpeet huomioiden rakennettu ja se tukee pienten ja keskisuurten yritysasiakkaiden luottoprosesseja. Palvelusta muun muassa tarkistetaan, onko yritys tuomittu rikoksista tai onko sille määrätty seuraamusmaksuja.

Lähivuosina Säästöpankkiryhmän kehitysprojekteissa jatketaan luotto-prosessien automatisointia ja digikehitystä. Tavoitteena on tarjota asiakkaille mahdollisimman kattava ajasta ja paikasta riippumaton asiantuntijatuki ja itsepalvelumahdollisuudet luoton elinkaaren eri vaiheissa.

AMMATTIMAINEN, HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ JA YRITYSKULTTUURI

Säästöpankkiryhmä on uudistumiskykyinen työyhteisö, joka tarjoaa henkilöstölleen ympäristön, jossa oppimista ja kehittymistä arvostetaan. Menestyksemme perustuu asiantuntevaan ja sitoutuneeseen henkilöstöön sekä tavoitteelliseen ja vastuuta jakavaan johtamiseen avoimessa ja keskusteleavassa työ- kulttuurissa. Jokainen yksilö kantaa oman roolinsa mukaisen vastuun yhteisönsä menestymisestä ja tyytyväinen henkilöstö on menestyksemme edellytys.

Yksi strategiamme keskeisistä teemoista on ihmiset ja tahdomme, että jokainen Säästöpankkiryhmän työntekijä tietää mihin suuntaan organisaatiotamme ollaan kehittämässä ja mikä oman työn merkitys on tavoitteiden toteutumisen kannalta. Tarjoamme työvälineitä löytää esimiestyön vahvuudet ja kehityskohdat, sekä mahdollisuuden oman johtamisen uudistamiselle. Johtamista seurataan vuosittain Säästöpankkiryhmän henkilöstökyselyssä, sekä kehityskeskusteluissa, joissa esimiehet saavat johtamisensa tueksi palautetta alaisiltaan.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa henkilöstöä koskevat toimintaperiaatteet, jolla pyritään varmistamaan henkilöstön luotettavuus, ammattitaito ja henkilöstön riittävyys. Säästöpankkiryhmään kuuluvat yhteisöt laativat itselleen yrittäjäkohtaisesti henkilöstöjohtamisen periaatteet linjausten mukaisesti sekä vastaavat sen käytännön toteuttamisesta.

Henkilöstöjohtamisen periaatteita ohjaavat Säästöpankkiryhmän arvot ja vastuullisuus. Tahdomme, että huolenpito omasta henkilöstöstä on keskeinen osa toimintamme vastuullisuutta ja lähtökohtana on hyvä työyhteisö ja yksilön arvostaminen. Henkilöstöjohtamisen periaatteiden avulla ryhmässä ohjataan henkilöstöasioiden päätöksentekoa ja otetaan huomioon taloudellisten voimavarojen tehokas käyttö, henkilöstön hyvinvointi ja yhteenliittymän kilpailukyky työnantajana. Säästöpankkiryhmä pyrkii kaikessa toiminnassaan tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen työyhteisön kehittämiseen.

Säästöpankkiryhmän henkilöstö

Säästöpankkiryhmän henkilöstöä työskentelee ympäri Suomen 20 itsenäisessä Säästöpankissa sekä seitsemän (7) yhtiön Säästöpankkikeskuksessa. Ryhmässä on noin 130 konttoria ja toimipistettä Helsingistä Rovaniemelle ja Närpiöstä Joensuuun ulottuvalla akselilla.

Henkilöstöä Säästöpankkiryhmässä oli vuoden 2019 lopussa 1 391 (1 409). Henkilöstöstämme 77 % oli naisia 23 % miehiä. Työntekijöidemme keski-ikä vuonna 2019 oli 42,8 vuotta (42) ja kokonaisvaihtuvuus 4,1% (4,6%).

Henkilömäärä	Naiset	Miehet	Yhteensä	
Vakituiset	951	297	1 245	89 %
Määräaikaiset	115	31	146	11 %
Yhteensä	1 066	328	1 391	

Taulukko 6. Säästöpankkiryhmän vakituisten ja määräaikaisten työntekijöiden määrä 2019

Henkilöstömäärä	Naiset	Miehet		
Kokoaikaiset	921	67 %	311	22 %
Osa-aikaiset	145	10 %	14	1 %
Yhteensä	1 056		335	

Taulukko 7. Säästöpankkiryhmän kokoaikaisten ja osa-aikaisten työntekijöiden määrä 2019

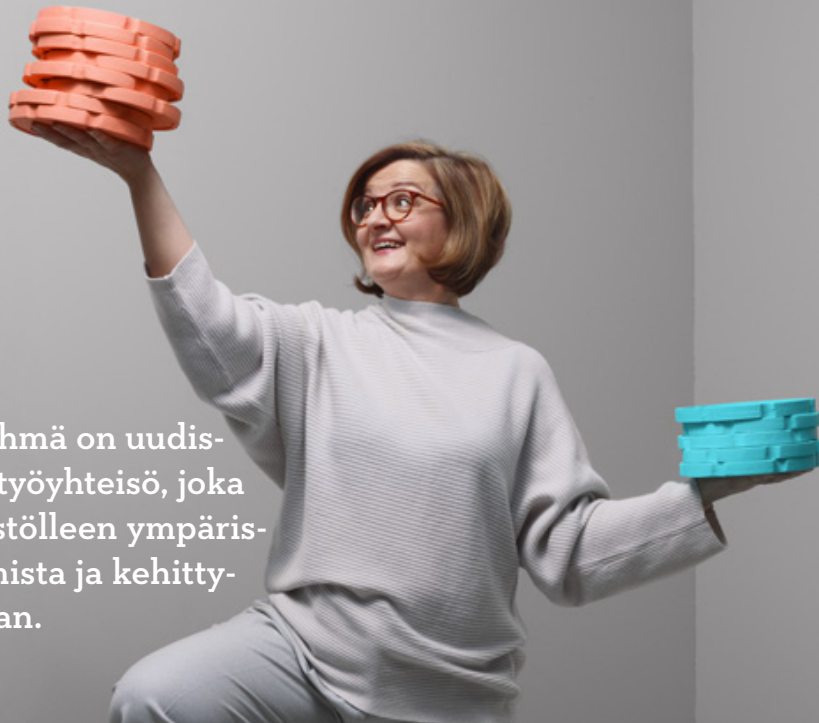
Noudatamme Säästöpankkiryhmässä kahta työehtosopimusta. Säästöpankit sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankin Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Säästöpankkipalvelut Oy ja Säästöpankkiliitto osk kuuluvat rahoitusalan yleissitovan työehtosopimuksen piiriin ja Sp-Henkivakuutus Oy kuuluu vakuutusalan yleissitovan työehtosopimuksen piiriin. Työehtosopimukset eivät koske johtajia, henkilöstöpäälliköitä, siivoojia, talonmiehiä ja kesäapulai-

sia. Työehtosopimuksen piirissä Säästöpankkiryhmässä on 93 prosenttia koko henkilöstömäärästä.

Vuokratyövoiman käyttö Säästöpankkiryhmätasolla oli vähäistä. Säästöpankkiryhmän keskusyhteisössä työskenteli vuoden 2019 lopussa kahdeksan (8) henkilöä työkierrossa eri Säästöpankeista, sekä kaksi vuokratyöntekijää.

”

Säästöpankkiryhmä on uudistumiskykyinen työyhteisö, joka tarjoaa henkilöstölleen ympäristön, jossa oppimista ja kehittymistä arvostetaan.

Henkilöstökysely

Säästöpankkiryhmässä toteutetaan vuosittain yhteinen Meidän Säästöpankki -henkilöstökysely, joka on laadittu ryhmästrategian pohjalta. Visiomme mukaisesti tahdomme olla osaavin ja luotetuin talouden kumppani ja henkilöstökyselyn avulla saamme arvokasta tietoa siitä, miten rakennamme yhdessä Säästöpankin menestystä vision toteutumiseksi. Henkilöstökyselyn tavoitteena on seurata strategian vision toteutumista sekä tarjota henkilöstölle mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään, joita hyödynnetään paikallisesti ja ryhmätasolla toiminnan kehittämisessä.

Henkilöstökyselyn vastausprosentti on ollut vuosittain korkea; vuonna 2019 henkilöstökyselyyn vastasi 86,20 prosenttia säästöpankkilaisista ja tulosten keskiarvo oli hyvällä tasolla: 3,31 (asteikolla 1-4). Tulosten perusteella Säästöpankkiryhmää suositellaan työpaikkana ja säästöpankkilaisuudesta ollaan ylpeitä. Henkilöstö pyrkii aktiivisesti ohjaamaan ja kehittämään omaa työtään tuloksellisuuden näkökulmasta sekä hyviä käytäntöjä jaetaan kollegoiden kanssa. Säästöpankkiryhmän vahvuutena asiakaskeskeisyys näyttäytyy pyrkimyksenä löytää asiakkaalle kokonaisvaltaisia ratkaisuja heidän tarpeistaan lähtien.

Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen

Me Säästöpankkiryhmässä tahdomme, että jokainen työntekijä on oman työnsä asiantuntija. Siksi jokaisella tulee olla mahdollisuus ja vastuu oman osaamisen jatkuvaan kehittämiseen. Menestyminen toimialamme murroksessa edellyttää jokaiselta oman asiantuntemuksen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä.

Osaamisen kehittäminen on Säästöpankkiryhmän ryhmästrategian keskiössä: visionamme on olla osaavin ja luotetuin talouden kumppani. Säästöpankkiryhmän yhteinen osaamisen kehittämisen verkosto, Sp-Akatemia, varmistaa, että ryhmässä on tarjolla monipuolisia oppimisen keinoja strategiamme toteutumisen kannalta tärkeiden osaamisten kasvattamiseksi sekä finanssialan muuttuviin osaamisvaateisiin vastaamiseksi.

Vuonna 2019 panostettiin Säästöpankkiryhmän laajan koulutustarjonnan sisältöjen ja menetelmien laatuun osaamisen kehittämiseksi. Vuoden aikana toteutettiin noin 200 koulutustilaisuutta,

joista puolet pidettiin video- tai verkkokoulutuksena. Koulutuksen teemoissa korostuivat ryhmästrategian painopisteiden mukaisesti etenkin johtaminen, myynti ja asiakastyö sekä kehittämisaaminen. Koulutuksissa panostettiin erityisesti esimiestyön kehittämiseen, myynnin johtamiseen ja projektiosaamisen kasvattamiseen. Vuonna 2019 toteutettiin myös kaikille Säästöpankkiryhmän esimiehille johtamisen ja esimiestyön 360-tutkimus, jonka tulosten pohjalta ryhmässä oli tarjolla monipuolisesti valmennuksia esimiestyön tueksi.

Säästöpankkiryhmässä on vuoden 2019 aikana otettu käyttöön työkiertomalli, jonka tarkoituksena on tarjota Säästöpankkiryhmän työntekijöille mahdollisuus hyödyntää, jakaa ja kasvattaa omaa osaamistaan ryhmän sisällä. Työkierron avulla tuetaan osaamisen kehittymistä joko laaja-alaisesti tai syvällisesti. Työkierrossa olevat henkilöt tuovat myös uutta näkökulmaa työyhteisöön ja kehittymismahdollisuuksilla tuemme työhyvinvointia ja vahvistamme positiivista työntekijäkokemusta.

Säästöpankkiryhmän koko henkilöstö (100 %) on vuotuisten kehityskeskustelujen ja suorituksen arvioinnin piirissä. Kehityskeskusteluiden painopisteet ovat strategian viestimisessä sekä osaamisen ja suorituksen johtamisessa. Keskusteluissa arvioidaan suoritusta ja sovitaan osaamisen kehittämisestä.

Ammattitaidon ja hyvinvoinnin toteutumista seurataan säännöllisesti ja kattavasti eri keinoin: kehitys- ja valmennuskeskusteluissa, työterveyshuoloin kyselyissä, sekä henkilöstökyselyn tulosten ja niiden pohjalta määriteltyjen kehittämistoimenpiteiden kautta sekä muilla jatkuvalla palautteenannon kanavilla.

Työhyvinvointi

Säästöpankkiryhmässä kaiken tekemisen perustana ja voimavara on hyvinvoiva henkilöstö, jonka jaksamisesta pidetään huolta. Sairauspoissaolojen osuus viimeisen viiden (5) vuoden aikana on ollut kokonaistyöajasta 3%.

Yleisempiä ryhmässämme käytössä olevia hyvinvoinnin edistämisen keinoja ovat mm. virkistyspäivät, liikunta- ja kulttuuriedut, ergonomiatarkastukset sekä tiivis yhteistyö työeläkeyhtiöiden ja työterveyshuollon kanssa hyvinvoinnin ylläpitämiseksi.

SÄÄSTÖPANKKI OSANA PAIKALLISYHTEISÖJÄ

Säästöpankki on ollut tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa jo lähes 200 vuotta ja säästöpankkilaisilla on edelleen tärkeä tehtävä. Missiomme mukaisesti, Säästöpankit edistävät asiakkaiden säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Asiakkaat kaipaavat talousasioissaan luotettavaa ja läheistä kumppania, joka auttaa paremman arjen ja tulevaisuuden luomisessa. Kun asiakkaamme vaurastuvat ja voivat hyvin, heijastuu se Säästöpankkiryhmään ja koko yhteiskuntaan.

Säästöpankit ovat alueellisia ja paikallisia vähittäispankkitoimintaa harjoittavia talletuspankkeja, joiden tarkoituksena on säästämisen edistäminen. Säästöpankit keskittyvät vähäriskeeseen vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoima kattaa kaikki niin henkilö- kuin yritysasiakkaiden keskeiset pankkipalvelut. Niitä täydentävät kumppaneiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet.

Säästöpankit ovat yhteisömuodoltaan perinteisiä säästöpankkeja tai säästöpankkiosakeyhtiöitä. Säästöpankeissa ylintä päätösvaltaa käyttävät isännät, jotka ovat tallettajien ja mahdollisten kantarahasto-osuuden omistajien edustajia. Säästöpankkiosakeyhtiöissä ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiökokouksessa säästöpankkisäätiöt, joiden hallinto muodostuu samoin tallettajien edustajista. Isännät tai yhtiökokous valitsevat pankille hallituksen.

Säästöpankkiryhmälle on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita mielenkiintoisia paikallisia toimijoita ja hankkeita.

Alueellisen hyvinvoinnin edistäminen

Vastuullisuus ja alueellisen hyvinvoinnin edistäminen näkyvät Säästöpankkiryhmässä esimerkiksi vuosittaisena Hyviä tekoja -kampanjana, jolla tuemme paikallista elinvoimaisuutta. Kampanjassa paikalliset Säästöpankit päättävät lahjoituskohteensa omalla alueellaan paikallisten asukkaiden tekemien ehdotusten ja neuvoa-antavan äänestyksen pohjalta. Hyviä tekoja 2019 käynnistyi helmikuussa kohteiden ehdotuksella ja äänestyksellä. Maaliskuun lopussa kohteita oli ehdotettu reilut 1100 ja nämä kohteet saivat yli 123 000 yksittäistä ääntä.

Vuoden 2019 Hyviä tekoja -kampanjan myötä, Säästöpankit lahjoittivat lähes 670 000 euroa noin 600 eri hyväntekeväisyyskohteeseen. Säästöpankki haluaa olla pienten puolella, mikä näkyi myös lahjoituskohteissa, joissa korostuivat edellisvuoden tapaan lapset ja nuoret. Lahjoituksia saivat mm. nuoris- ja liikuntayhdistykset, syöpäsäätiöt sekä vapaaehtoisvoimin toimivat hyväntekeväisyystahot.

Esimerkiksi Turun seudulla paikalliselta Säästöpankilta suurimman lahjoituksen sai Icehearts-järjestö, joka toimii lasten hyväksi joukkueurheilun kautta. Icehearts-järjestön toiminnan kautta noin 650 lasta ja nuorta saa mielekästä tekemistä vapaa-ajalleen ja turvallisten aikuisten tuen. Säästöpankin lahjoituksen turvin järjestettiin 15 pojan ryhmän vierailu Eerikkilän urheilupuistolle. Lahjoituksella mahdollistettiin jokaiselle toimintaan osallistuvalla lapsella vuodenaikaan nähdä oikeanlaiset varusteet sekä terveelliset välipalat.

HYVIÄ TEKOJA

Säästöpankit lahjoittavat vuosittain varoja eri hyväntekeväisyyskohteisiin.

Yritysten tukeminen

Säästöpankkiryhmässä nähdään tärkeäksi yhteiskunnalliseksi tehtäväksi myös yritysten tukeminen. Auttaakseen suomalaisia yrityksiä uudistumaan ja sitä kautta myös menestymään, Säästöpankki, LähiTapiola, Elo, Innovestor ja alueelliset toimijat toteuttavat yhdessä Tahdo uudistua -ohjelman. Tahdo Uudistua -ohjelma käynnistettiin syksyllä 2019, ja sen tavoitteena on innostaa yrityksiä uudistamaan liiketoimintaansa sekä tarjota uutta puhtia yrittämiseen. Tahdo uudistua -ohjelmassa yrittäjät pääsevät verkostoitumaan ja kehittämään yritystoimintaansa yhdessä asiantuntijoiden ja toisten yrittäjien kanssa. Ohjelman myötä yrittäjät saavat konkreettisia työkaluja yrityksensä kehittämiseen niin asiantuntijoiden vetämien työpajojen kuin erilaisten verkkosisältöjenkin avulla.

Tahdo uudistua -ohjelman tapahtumat käynnistyivät tammi-kuussa 2020 ja tapahtumia tullaan järjestämään eri puolella Suomea kevään aikana. Ohjelmaan osallistuminen on yrityksille mahdollista myös verkkosisältöjä hyödyntämällä. Ohjelma on osallistuville yrityksille täysin maksutonta.

Yrittäjiä tukevien ohjelmien ja kampanjoiden ohella yrityksiä tuetaan heidän päivittäisessä arjessaan. Asiantuntijamme ovat yrittäjien apuna kaikissa talouden haasteissa, ja toimivat yrittäjien talouden kumppaneina yrityksen koosta riippumatta. Järjestämme yrittäjille myös erilaisia tapahtumia, tietoisuuksia ja webinaareja, ja tarjoamme heille kattavasti ajantasaista tietoa rahoitukseen, säästämiseen, sijoittamiseen ja muuhun taloudenhallintaan liittyen.

Tieteellisen tutkimuksen tukeminen

Tutkimuksen ja jatkuvan kehityksen tukeminen nähdään Säästöpankkiryhmässä tärkeänä. Säästöpankkien Tutkimussäätiö on vuonna 1968 perustettu yleishyödyllinen säätiö, jonka tavoitteena on tieteellisen tutkimuksen tukeminen. Tutkimussäätiö tukee rahamarkkinoihin, pankkipalveluiden kysyntään, asumiseen, säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvää talous-, yhteiskunta- ja oikeustieteellistä tutkimusta ja julkaisutoimintaa jakamalla vuosittain apurahoja sekä tutkimusmäärärahoja.

Säästöpankkien tutkimussäätiö myönsi apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille vuonna 2019 yhteensä 107 500 euron edestä. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien

omistajina olevat säästöpankkisäätiöt toimivat merkittävänä lahjoittajina yleishyödyllisiin tarkoituksiin eri puolella Suomea.

Taloustiedon lisääminen ja kouluysteistyö

Säästöpankkiryhmä toteuttaa vastuullisuuttaan tekojen kautta, esimerkiksi talouskasvatuksen muodossa. Muuttuvassa maailmassa tarvitaan jatkuvaa talousopetusta ja hyviä oppimateriaaleja. Yhteiskunnallisena vaikuttajana haluamme Säästöpankkiryhmässä antaa oman panoksemme, jotta nuoret oppivat hoitamaan omat talousasiansa ja rakentamaan taloudellista tulevaisuuttaan terveelle pohjalle, oikeaan tietoon perustuen ja suunnitelmallisesti.

Vuoden 2019 aikana Aito Säästöpankin säästöpankkiirit kiersivät 15:ssä toimialueen toisen asteen oppilaitoksessa kouluttamassa Mun ekat eurot -talouskoulukokonaisuutta, jonka avulla opiskelijat saivat tuoretta ja konkreettista tietoa talousasioista. Koulutuksen lopuksi opiskelijoiden tiedon omaksumista mitattiin leikkimielisen Kahoot-tietovisan avulla ja heiltä pyydettiin palautetta koulutuksesta. Sekä opiskelijoilta että opettajilta saadun palautteen perusteella talouskoulukokonaisuus on osaltaan auttanut avaamaan nuorten silmät varsinkin talouden sudenkuoppien osalta. Lähes jokainen talouskouluun osallistunut nuori koki tunnilla läpikäydyn sisällön tarpeelliseksi ja ilmaisi tahtonsa oppia aiheesta lisää.

Eurajoen Säästöpankki on jo useamman vuoden ajan tehnyt yhteistyötä Satakunnan Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAMMAKKO:n kanssa. Yhteistyö on ollut varsin tiivistä ja pankin turkoosit hupparit ovat tulleet tutuiksi kampuksen käytävillä. Yksi yhteistyön muodoista ovat kampuksilla iltapäivisin järjestettävät ABC-tilaisuudet, joissa opiskelijat pääsevät jututtamaan pankin asiantuntijoita niin säästämiseen, sijoittamiseen kuin vaikka asunnon hankintaankin liittyen.

Avain Säästöpankki teki tiivistä yhteistyötä myös lukioiden kanssa. Esimerkiksi Kokkolan lukiossa järjestettiin talouden tietoisuuskäytyn läpi mm. valtiontakauksia ja vakuusarvoja. Opettamisen lisäksi Avain Säästöpankki tuki Kokkolan alueen lukioita kustantamalla opiskelijoille todistusten ylioppilaskansiot ja jakamalla ympäristöstipendin henkilölle vastuullisesta teosta ympäristön hyväksi. Nämä esimerkit kertovat mielestämme hyvin siitä, miten me Säästöpankkiryhmässä kannamme käytännön tekojen kautta vastuuta nuorten taloustietämyksen parantamisesta.

YMPÄRISTÖVASTUU

Säästöpankkiryhmä kantaa huolta ympäristöstä vastuullisena suomalaisena pankkiryhmänä. Säästöpankkiryhmän liiketoiminta ei aiheuta merkittäviä suoria ympäristövaikutuksia ja suorat vaikutuksemme ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Ympäristöriskit, ilmastonmuutos mukaan lukien, voivat kuitenkin vaikuttaa liiketoimintaamme myös välillisesti asiakkaisiin tai sidosryhmiin kohdistuvien vaikutusten kautta.

Välillisiä vaikutuksia ympäristöön voi syntyä Sp-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusten kautta. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös merkittäviä taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta. Sp-Rahastoyhtiö pyrkii arvioimaan kestävä kehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarkasteltaviin sijoituskohteisiin. Kehitämme jatkuvasti sijoitusten ympäristötekijöiden, kuten hiilijalanjäljen ja hiiliriskin, raportointia ja seuranta. Seuraamme aktiivisesti EU:n kestävä rahoituksen lainsäädännön kehitystä.

Tahdomme Säästöpankkiryhmässä päivittäisillä teoillamme huolehtia ympäristöstä. Kannustamme henkilöstöä julkisen liikenteen käyttöön, korvaamme työmatkoja ja neuvotteluita puhelin- ja videopalavereilla sekä suosimme ympäristöystävällisiä hankintoja. Digitaalisten palveluidemme myötä, pyrimme myös vähentämään asiakkaidemme tarvetta matkustaa konttoreihin pankkiasioiden hoitamiseksi. Tarjoamme asiakkaillemme mahdollisuuden hoitaa pankkiasioitaan kotoaan käsin, mikä vähentää esimerkiksi autolla liikkumisen tarvetta ja pienentää näin hiilijalanjälkeä.

Epäsuorat kasvihuonepäästöt (scope 2) aiheutuvat toimitilojen sähkö- ja lämpöenergian kulutuksesta. Kaikki päästöt on laskettu CO₂ ekvivalentteina. Vuonna 2019 koko Sp-keskuksen Vallilan kiinteistön hiilijalanjälki oli 172,2 t CO₂ekv. Kiinteistössä sijaitsee myös muita toimitiloja ja ravintola. Kiinteistö ei ole ollut täyteen vuokrattu vuonna 2019 ja osassa kiinteistöä on toteutettu saneerausta vuoden 2019 aikana. Sp-keskukselle on vuokrattu 42% kiinteistön vuokrattavista neliöistä. Vuokrataviin neliöihin suhteutettuna Sp-Keskuksen Vallilan toimitilojen hiilijalanjälki oli 72,3 t CO₂ekv vuonna 2019. Päästölaskennassa olemme käyttäneet apuna Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kehittämää työkalua Y-HIILARI, joka on kehitetty yrityksen hiilijalanjäljen laskentaan.

Säästöpankkikeskuksen Helsingin Vallilan kiinteistössä (Vallilla 33 Business Park) noin kolmasosa ostetusta sähköstä tulee uusiutuvasta energiasta. Kiinteistössä on myös aurinkopaneelit katolla. Tämä sähkö on hyödynnetty kokonaisuudessaan sähkönkulutuksessa. Kiinteistössä on autoilijoiden käyttöön sähköautojen latausmahdollisuuksia sekä työmatkapyöräilyyn pyöräparkki.

Tavoitteenamme on tulevaisuudessa kehittää oman toimintamme hiilijalanjäljen laskentaa. Hiilijalanjäljen laskenta on yksi keskeinen mittari ilmatoriskien hallintaan.

Säästöpankkien Varainhoidon raportointi TCFD-viitekehikkoon

TCFD (Task Force Climate-related Financial Disclosures) on vapaaehtoinen viitekehikko, jonka tarkoituksena on auttaa yrityksiä ymmärtämään ja raportoimaan ilmastonmuutokseen liittyvistä taloudellisista vaikutuksista yrityksen omaan toimintaan. TCFD-suositusten mukaisesti yritysten tulisi raportoida neljästä eri osa-alueesta: hallintotavasta, strategiasta, riskienhallinnasta sekä mittareista ja tavoitteista. Ilmatoriskeistä raportointi lisää läpinäkyvyyttä ja esimerkiksi sijoittajien on helpompi analysoida yrityksiä syvemmin.

HALLINTOTAPA JA STRATEGIA

Säästöpankkien Varainhoito on sitoutunut huomioimaan ympäristön, yhteiskunnallisen vastuun ja hyvän hallintotavan sijoitustoiminnassaan. Ilmastonmuutokseen liittyvät näkökulmat kuuluvat osana vastuulliseen sijoittamiseen. Sp-Rahastoyhtiön hallitus hyväksyy Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja seuraa vastuullisuuden toteutumista säännöllisesti. Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteet päivitettiin lokakuussa 2019.

Säästöpankkien Varainhoidon tavoitteena on lisätä vastuullisen sijoittamisen läpinäkyvyyttä rahastoissaan. Julkaisemme puolivuositain Säästöpankkien Varainhoidon vastuullisuuskatsauksen. Katsauksessa kerromme mitä olemme tehneet vastuullisen sijoittamisen osalta sekä julkaisemme tietoa rahastojemme vastuullisuusmittareista. Rahastokohtaisista tiedoista löytyy esimerkiksi vastuullisuuspisteytykset ja -arvosanat. Raportilta löytyy myös erilaisia mittareita, joilla olemme pyrkineet tunnistamaan ilmastonmuutokseen ja hiiliriskiin liittyviä tekijöitä. Hiilijalanjäljen lisäksi kerromme myös esimerkiksi mitkä rahastoistamme ovat saaneet Morningstarin Low Carbon -merkin ja mikä on rahastojemme sijoituskohteiden positiivinen ympäristövaikutus. Katsaus on luettavissa nettisivuillamme.

RISKIENHALLINTA

Vastuullisuusnäkökulma, mukaan lukien ilmastoasioiden seuranta, on integroitu osaksi Säästöpankkien Varainhoidon salikunhoitoa. Käytössämme on ulkopuolisten palveluntarjoajien dataa eri yhtiöiden vastuullisuusasioista myös ilmastonmuutokseen liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista.

Seuraamme miten suorissa sijoituksissamme olevat yritykset toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Ympäristöasiat ovat yksi osa-alue tätä seuranta. Poissuljemme yhtiöitä, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä normeja ja joihin emme katso voivamme vaikuttaa menestyksekkäästi.

Olemme poissulkeneeet suorista sijoituksistamme hiilenkäyttäjiä ja -tuottajia. Poissulkeminen koskee kaivosyhtiöitä, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia tulee energian tuottamiseen käytetystä hiilestä tai yrityksen energiahiihen tuotantomäärät ovat suuria. Sähköyhtiöistä poissulku koskee niitä, jotka käyttävät merkittävästi hiiltä polttoaineena. Tämänkaltaisen yrityksen kohdalla voidaan tehdä poikkeus, jos sillä on uskottavia suunnitelmia hiilenkäyttönsä ja ilmastovaikutustensa pienentämiseksi.

Olemme myös huomioineet mahdollisuuksia liittyen kestävään kehitykseen ja ilmastomuutoksen hillitsemiseen. Säästöpankki Ympäristö on kestävä kehitystä edistävä erikoissijoitusrahasto, jonka sijoituskohteet keskittyvät ilmastomuutoksen torjumiseen ja ympäristöinnovaatioihin.

Olemme mukana erilaisissa kansainvälisissä yhteistyöaloitteissa muiden sijoittajien kanssa. Olemme CDP:n (ent. Carbon Disclosure Project) sijoittaja-allekirjoittajana ilmastomuutos-, vesi- ja metsäkatoaloitteissa. CDP on organisaatio, joka kerää yrityskohdataista tietoa mm. ilmastomuutoksen torjunnasta, vedenkulutuksesta ja kasvihuonepäästöistä. Kuulumme Climate Action 100+-sijoittaja-aloitteeseen, joka pyrkii vaikuttamaan yli sataan suuripäästöisimpään yritykseen eri toimialoilla. Lisäksi allekirjoitimme viime vuonna päättäjille suunnatun maailmanlaajuisen "Global Investor Statement to Governments on Climate Change" -sijoittaja-aloitteen Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden tukemiseksi.

MITTARIT JA TAVOITTEET

Mittaamme vastuullisuutta erilaisin mittarein ja tahdomme kehittää sitä tulevaisuudessa. Hiili-intensiteettiluku on yksi tapa arvioida sijoituskohteiden ilmastovaikutuksia ja läpinäkyvyyttä. Luku lasketaan puolivuositain niille Säästöpankkirahastoille, joissa on suoria osake- ja yrityslainasijoituksia. Julkaisemme tunnusluvun, jos kattavuus on yli 50 prosenttia rahaston omistuksista. Kannustamme kohdeyrityksiä raportimaan kasvihuonepäästöistään ja toimistaan ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Viime vuoden loppupuolella laskimme ensimmäistä kertaa ilmastoskenaarioanalyysit sekä stressitestit osake- ja korkorahastollemme. Skenaarioanalyysit toteutettiin 2 degree Investing PACTA-menetelmää käyttäen. Skenaarioanalyysit kuvaavat sijoitusten tietyn hetken tilannetta valittujen muuttujien perusteella. PACTA-menetelmä analysoi tiettyjen toimialojen merkittävimpiä kasvihuonekaasujen päästäjiä sekä miten näiden yhtiöiden näkymät ovat suhteessa IEA:n kestävä kehityksen skenaarioon. Stressitestit toteutettiin myös 2 degree Investing Initiativen kehittämällä työkalulla. Työkalu laskee mahdolliset muutokset salkun arvossa suhteessa kolmeen eri Englannin keskuspankin määrittelemään ilmastoskenaarioon. Analyysit toteutettiin 13 Säästöpankkirahastolle. Tavoitteenamme on raportoida tarkemmin TCFD-viitekehikon mukaisesti ensi vuonna.

”Säästöpankkiryhmä kantaa huolta ympäristöstä vastuullisena suomalaisena pankkiryhmänä.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN GRI-INDEKSI

Kaikki GRI-standardit ovat vuoden 2016 mukaisia

*Raportti viittaa GRI-ohjeistoon (GRI referenced) ja standardeista raportoidut osiot on merkitty tapauksissa, joissa koko standardin sisältöä ei ole raportoitu

Tunnus	Raportoidut tiedot*	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot
GRI 102 yleinen sisältö				
102-1		Raportoivan organisaation nimi	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-2		Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-3		Organisaation pääkonttorin sijainti	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-4		Toimintamaat	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-5		Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-6		Markkina-alueet	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-7		Raportoivan organisaation koko	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-8	a,c,d,e,f	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	Ammattimainen ja hyvinvointiva henkilöstö	
102-10		Merkittävät muutokset organisaatiossa ja sen toimitusketjussa	Säästöpankkiryhmän rakenne	
102-12		Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Sitoutuminen ulkopuolisiin yhteiskuntavastuun aloitteisiin	
102-13		Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Jäsenyydet järjestöissä	
102-14		Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus	
102-16		Ärvot ja liiketoimintaperiaatteet	Säästöpankkiryhmän arvot ja visio, liiketoiminnan eettisyys	
102-18	a	Hallintorakenne	Säästöpankkiryhmän hallinto ja johtaminen	Kohta b raportoitu Sp-Rahastoyhtiön osalta kappaleessa vastuullinen sijoittaminen ja omistajuus
102-40		Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmät	
102-41		Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Ammattimainen ja hyvinvointiva henkilöstö	
102-42		Sidosryhmien tunnistaminen	Sidosryhmät	
102-43		Lähestymistapa sidosryhmien osallistamiseen	Sidosryhmäyhteistyö	

Tunnus	Raportoidut tiedot*	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot
GRI 102 yleinen sisältö				
102-44		Keskeiset esiin nostetut aiheet ja huolenaiheet	Sidosryhmäyhteistyö	
102-45		Konsolidoituun konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	Raportoinnin laajuus ja painotukset	
102-46		Raportin sisällön määrittely	Raportoinnin laajuus ja painotukset	
102-47		Olennaiset näkökohdat	Säästöpankkiryhmän olennaiset vastuullisuusteemat	
102-48		Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa		Ei muutoksia
102-49		Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarojoissa		Ei muutoksia
102-50		Raportointijakso		1.1.2019 - 31.12.2019
102-51		Edellisen raportin päiväys		20.6.2019
102-52		Raportin julkaisutiheys		Vuosittain
102-53		Yhteystiedot, josta kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja		vastuullisuus@saastopankki.fi
102-54		GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus		GRI referenced
102-55		GRI-sisällysluettelo		GRI-sisältöindeksi
102-56		Raportoinnin varmennus		Raporttia ei varmenneta.

Aihekohtainen sisältö: Aihekohtainen sisältö raportoidaan olennaisiksi tunnistettujen näkökohtien osalta

Taloudelliset vaikutukset				
201		Taloudelliset vaikutukset		
103-1		Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Taloudellinen vastuu	
103-2		Johtamismallin komponentit	Taloudellinen vastuu	
201-1		Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Taloudellinen vastuu	
205		Korruptionvastaisuus		
103-1		Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Riskienhallinta	
103-2		Johtamismallin komponentit	Riskienhallinta	
205-1	b	Liiketoimintayksiköt, joille tehty korruptionon liittyvä riskianalyysi	Lahjonnan ja korruption torjunta	Tiedot eivät ole saatavilla tarkemmalla tasolla
205-2	b	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	Lahjonnan ja korruption torjunta	Tiedot eivät ole saatavilla tarkemmalla tasolla
205-3		Korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet		Ei korruptionon liittyviä tapauksia vuonna 2019
Sosiaaliset vaikutukset				
404		Koulutus ja henkilöstön kehittäminen		
103-1		Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Ammattimainen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri	
103-2		Johtamismallin komponentit	Ammattimainen, hyvinvoiva henkilöstö ja yrityskulttuuri	
404-2	a	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen	
404-3		Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	Henkilöstön ja osaamisen kehittäminen	
417		Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio		
103-1		Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Liiketoiminnan eettisyys	
103-2		Johtamismallin komponentit	Liiketoiminnan eettisyys	
417-3		Markkinointiviestintään liittyvien lakien, säännösten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset		Ei tapauksia vuonna 2019

Sosiaaliset vaikutukset			
418			
103-1	Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Tietosuojaan liittyvät politiikat ja vastuunjako Säästöpankkiryhmässä	
103-2	Johtamismallin komponentit	Tietosuojaan liittyvät politiikat ja vastuunjako Säästöpankkiryhmässä	
418-1	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset		Ei raportoituja valituksia vuonna 2019
419			
Määräystenmukaisuus			
103-1	Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa	
103-2	Johtamismallin komponentit	Taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa	
419-1	Lakien ja säädösten rikkomukset sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden osalta	Taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa	Ei tapauksia vuonna 2019
Omistajuus			
Omistajuus			
103-1	Olellaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	Vastuullinen sijoittaminen ja omistajuus	
103-2	Johtamismallin komponentit	Vastuullinen sijoittaminen ja omistajuus	
FS8	Erityistä ympäristöhyötyä tuottavien tuotteiden ja palveluiden kokonaisarvo	Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto	Tiedot on kuvattu Sp-Rahastoyhtiön osalta.
FS10	Vuorovaikutus ympäristö- ja sosiaalisissa kysymyksissä arvoparisalkkuun kuuluvien yritysten kanssa	Aktiivinen omistajuus osana vastuullisuutta	
FS11	Sijoituskohteiden positiivinen tai negatiivinen arvottaminen	Poissuljenta	

Säästöpankki